

Plymouth, Pa., 21 Balandžio.

Gana gerai suprantame, kad neatbutinai yra reikalingas namas emigrantų dėl mūsų brolių ateivių; taip gi kožnas tai žinome, jogei dėl szio reikalo reikia pinigų, be pinigų jokiū budu negalima uždėti tokius namus. Daugel jau buvo visokių įnesimų ir yvairių nūmonių padūta kas link szio reikalo, bet isz kožno nūmonės matome, jogei vis tikt ant pinigų pasireme. O kur gi gauti tų pinigų juk, tiesiog sakant, isz dangaus ne nupuls? Gerai mums but ir panorēt kokį nors užmanymą įkūnyti, jeigu ant kožno pareikalavimo turētume pakaktinai pinigų; ne reiktų tada nė tiek galvas alinti, nes gana butų tiktai nutart visiems ir, paėmus pinigų, įsteigti szio ar tokį užmanymą. Bet szia dien galime ir labiau norėti ko, nieko isz to ne bus jeigu isz ties tą norą ant praktikos ne parodysime t. y. jeigu ne prisidėsime pinigiskai. Nėr ką mums labai isz augszto pradėti szį darbą, mes ne esame ant tiek turtingi, kad galėtume tukstanczius ant to reikalo padėti, bet turės but gana, jeigu galėsime ir szimtą kitą surinkti ir apversti ant to reikalo (zinoma vienas dūs kiek, o deszimts ar szimtas visai nė ne mislys apie tai). Tai vis turime isz laiko apmislyti, kad po tam ne reiktų dairytis į szonus ir jieszkot reikalingos medegos, kada jau pradėsime isz tikrujų tą darbą. Jau tai isz patyrimo gana gerai žinome kad kaip tiktai isz laiko ka gerai neapmislyji ir isz augszto ka kas pradeda, tai visad tur paslysti. Ir lenkai taip gi tik ką da szimet uždėjo namus prieglaudos dėl savo viengenczių, keliaujanczių į Ameriką, ir kas dabar darosi? – neapmislyjo mat isz laiko gerai apie viską kas tiktai czionai gal sutikti ir dabar

jau visai, kaip girdēt, trumpai. Sztai ką raszo apie tai lenkiszka gazieta „Polak w Ameryce“: „Kas gi galėjo ir pamislyti, kad taip naudingas ir paramos vertas užmanymas, kaip lenkiszkas namas emigrantų, sutiks tiek kliuczių ir visokių sunkumų, kokius dabar stato savi ir svetimi? Rōdėsi ne atsiras nė vienas toksai, kuris panorētų stoti priešais szį užmanymą, o vienok atsirado toki besąziniszki žmonės, kurie pasirodo prieszinikais to įvedimo“. Tai matot kas iszeina isz neapsimislyjimo. Jeigu jie butu gerai iszlukstentę apie viską, tai jau szia dien ne butų to. Jau po teisybei jie ir galėtų atsakančiai tai atlikti, nės tarp jų yra jau ir gana gerai pasilankanczių, kurie be abejonės galėtų remti tą įkurimą t. y. namą emigrantų, taip gi ir skaitlius jų daėina sziczion Amerikoje net iki dviejų milijonų. Bet kas isz to, kad nėra sutikimo ir kad jie vis tiktai ant kitų bėdą meta, jeigu kas ne gerai tarp jų pasidaro. Jiems rodos kad ne jie bet vis svetimi kalti jų kvailume; ir kaip tiktai kas ne gero atsitiko, tai pirmiau ant mūsų szauke kiek jų koserės leidze, o ne žino kad mums tas nė ne galvoj, visai jau mes ant to ne bojeme. Ir szia me reikale t. y. uždėjime namo emigrantų, kad jie ne gal atsilaikyti, tai ant mus meta bėda. Ta pati gazieta taip raszo: „Pirmiausiai stoji priesz namą emigrantų, *żydiszka lietuviszka* — *maskoliszka* partija.“ Matot kokios jų iszmingos makaulės. Ugi kas mums galvoj! gal tie nelaimingi lenkeliai ir iszsipjauti tarp savės ne tikt ką darbūsia nesutikti. Jie mat skirstosi į dvi pusi ir viena pusė neuzkenczia kitos, o silpnesnė „lenkų kunjigija“, matydama kad nepaveiks antrosios pusės „liberalų“, meta už tai ant

mūs bėda, mislyja turbūt, kad per tai mus iszgasdys ir tokiū budu pulsime gelbėti jūs! Nesulauksite!... Kunjigų partija (prie kurios turbūt ne didelis skaitlius priklauso) ir namą emigrantų uždėjo, norėdami aplenkti anūs ir savgarbę už tai apturėti; bet jau dabar ne gal atlaikyti, nės labai isz augszto szoko visai nesutikdami su visūmenės nūmone, ir tur jau dabar szauktis į pagelbą tūs, ant kurių pirma nė pažiurēt nenorėjo. O nesulaukdami pagelbos, ant mūs meta bėdą. Bet tas nė kiek mus ne pažemys, ba isz to matome kad jiems da dideilio szulo reikia, ba nemato kas tam kaltas, o su tokiais mes mokėsime pasitasyti.

Partija liberalų iki to daėjo, kad per yvairius iszmislus darodė valdzei Suv. Valst. buk tas namas, koks yra paimtas dėl prieziuros lenkiszkių emigrantų, ne yra atsakantis, ir randava komisija, iszsiūsta isz biuro emigracijos, pripazino, kad tas namas isz tikro ne yra atsakantis tam reikalui. Czionai lenkiszka draugystei prieziuros namo emigracijos nieko daugiau ne liko, kaip tiktai peržiurėti tą namą ir, pagal reikalavimą tos komisijos, pataisyti; bet pasirodė, kad per daug tai vis kasztūtų, per tai turėjo paimti kitą namą ir kur kas brangiau mokėti, negu kaip pirma but reikėja mokėti. Ir kad antru kart kas neatsitiktų, paszaukė sanitariszka ir emigracijos komisijas, dėl peržiurėjimo ir tiktai tada, kaip tos pripazino už atsakantį ir kontraktas pasamdymo to namo buvo padarytas.

Žinoma ir kožnas darbas isz syk yra gana sunkus, bet kada susitaiso tvirtas pamatas, tai viskas eina pasekmingai ir jokio didelio sunkumo nesiranda. Taip lygei ir su uždėdimu namo emigrantų – ar szeip ar taip, bet galima tikėtis, kad ir lenkai, kaip ir kitos

tautos, dasieks kada savo mierio. Jau kad tiktai sykį pradėtas darbas, tai turės but ir pabaigtas, jeigu rasis tvirtų darbinįkų.

Ne vertėtų ir mums tiktai ant žodzių vis tai nuleisti, bet isz tikro griebtis už szio reikalo t. y., kokiu nors budu uždėti namą emigrantų. Mes szia dien labai daug norėtume vienas nor, kad butų uždėtas namas emigrantų, kitas, kad uždėti namus prieglaudos naszių ir siratų, trecias, ketvirtas ir t. t., ir da kas ziną gal užsimanyti, bet tas viskas pereina tiktai ant noro ir kalboje, per tai jokios naudos isz to ne bus. Pagal mano nūmonę reiktų pirmiau atlikti tą reikalą, kuris jau pradėtas, ir visiems ant to sutikti, o ne norēt, kad tikt tavo užmanymas butų pirmiau įvigdžtas. Jau apie namą emigrantų seniau pakeltas klausymas, todėl jį vertėtų pirmiau ir atlikti, nės jisai ir yra reikalingiausias dabar dėl mūsų. Kam tai isz mūsų cento tur naudotis svetimtaucziai, kad ir mums patiems jisai yra reikalingas, ir mes gana dailei galėtume jį sunaudoti su gera iszminczia. Kiek tai dabar keliauja mūsų brolių į Ameriką ar į tėvynę ir ne vienas dol. lieka svetimtauczių kiszeniuja, o tiktai dėlto taip yr, kad mes ne norime tūs dol. ant savo naudos suvartoti. Jeigu turėtume savo locną namą emigrantų, tai visi tie dol., ką dabar į svetimų kiszenių lenda, liktų tarp mūsų, nės viskas, kas tiktai kelionėje yra reikalinga, butų galima gauti nog saviszkių ir jiems už tai mokėti, (beje: laivakortes, tikietus ant geleziukelių, vaziuojantiems į tėvynę, ar atvaziuojantiems – nakvynė ir t. t.)

Isz pereito numerio „V.“ matote, jogei „Susiv.“ kupa Brooklyne paėmė atsakantį namą ir dabar priima tūs, kurie atvaziūja. Žinote visi, kad

vienai kŭpai sunku tai atlikti, nės izdas jos nĕra ant tiek didelis, kad butų galima atlaikyti visus pirmutinius kasztus, todĕl turime nors kiek jŭs sugelbĕti, ba taip greit negalime geriau kŭ padaryt, o prieziura labai dabar yra reikalinga, nės i szj tarpŭ daugelis musŭ broliŭ keliauja ir ne mazai gražina atgal, ba nĕr kam uż jŭs uztarti. Kaip pamatysime kokia nauda yra, tai po kiek laiko galĕsime ir geriau kŭ iszmislyti, nės isz laiko jau zinosome kaip kas yra ir ko reik. Tai gi kiek kas galĕdami siuskime pagelbŭ ar ant vardo „Susiv.“ prezidentŭ, ar „Susiv.“ kasieriaus, ar ant vardo p. J. Giegzno. Apie smulkmenas buvo galima patĕmyti isz korespondencijos patilpusios pereitam num. „Vien.“.

Mažu tik kaip nors atrasime koku budu surinkti pinigŭs ant użdĕjimo namo emigrantŭ, o tada ir mes galĕsime kŭm nors pasigirti. Mes szj dien ne labai apie tai rupinamĕs, o tai dĕlto, kad jau użmirszome kaip kas buvo kada ir mes kelevome i Amerikŭ; bet gana butų tiktai iszgirsti balsus musŭ broliŭ, kaip jie szaukesi prie musŭ praszydami użtarymo, kada po tokios varginos kelionĕs ir vĕl gražina atgal ir ne tikt kŭ patrotyja visus pinigŭs, kuriŭs iszleido ant tos kelionĕs, bet ne retai sutinka skaudi bausmĕ, kada papŭla i rankas kankjtojaus gudo. Musŭ skaitlius sziczion Amerikoje daaina iki 300,000 tai kad kożnas isz musŭ padĕtų ant mĕnesio tiktai po vienŭ centŭ, tai per metus sŭdĕtume su virsz tris tukstanczius dol.; isz tų pinigŭ jau galĕtume nors vargei jtaisyti namŭ emigrantŭ; o kad prie to prisidĕtų da keletas szimtŭ dol., kuriŭs isz kitokio izdo butų galima paimti (kaip ana kad lenkŭ kunjgai moka kas mĕnesis po \$25 kożnas) tai jau butų galima ir visai gerai ŭz-

laikyti namŭ emigrantŭ.

Dŭk Dieve, kad greicziau ateitų tas laikas mus tokio supratimo. Ne girdĕtume tada tokiŭ graudingŭ verksmŭ musŭ broliŭ, keliaujancziŭ i Amerikŭ.

„Rytas“ isz paskutinos teisinga lenkbernj kun. Polujanski, buk jisai ne galĕjas kalektavoti, nės girdi, visi parapijonys kaip Brooklyno taip ir New Yorko gerai jį pazysta ir ne galĕjo palaikyti uż kun. Krauczunŭ. Asz su tŭm visai ne sutinku, nės, zinodamas darbus abelnai visŭ lenkŭ kn., tvirtai sakau, kad ir P. yra toks, o da mažu ir pikcziau geidze skriausti musŭ tamsesnius brolius. Kas link ŭsi-puldinĕjimo ant „V.“ tai yra grynas melas, butų geriau kad „Rytas“ i savo daržŭ tiktai žiurĕtų.

Isz Lietuvos.

— *Vilniaus rĕdyba.* Per Tris Karalius liesnjikas Antanas Basalikas isz Cimakavo (Ratnyczios parap., Trakŭ pav.) ŭzpraszytas i sveczius atvažiavo pas kunjgŭ i Ratnyczia. Kunjgas susilaukĕs savo sveczio, gimineczio, pastatĕ ant stalo alaus, degtinĕs ir vyno, kad pavaiszyti svecziŭ. Tŭm tarpu įeina pas kunjgŭ Alytaus assesorius Kasarin'as ir sveikina kunjgŭ szventĕmis Trijŭ Karaliŭ buczyŭdamas drauge jam i rankŭ. Kada kunjgas nuĕjo i kitŭ kambari assesorius prieina prie Basaliko:

— Kas tu — klausia: — ar liesnjikas?

— Liesnjikas — atsakĕ Basalikas.

Pavaikszciojĕs po kambarj, assesorius prieina prie stalo, uż kurio sĕdĕjo Basalikas ir paĕmĕs vienŭ bonkŭ nŭ alaus, žiuri, kad ji tuszczia, ima kitŭ — toje dar buta ant dugno alaus.

— Kas tu — vĕl klausia

Basaliko: — ar liesnjikas?

— Liesnjikas — atsako tas.

Assesorius vĕl ĕmĕ vaikszcziot po kambarj. Bet ant stalo buvo per didelĕ pagunda — bonkos su gĕrymais. Assesorius regimai laikĕsi, vienok pagunda buvo tvirtesnĕ uż jo valiŭ: assesorius neiszkentĕ, prisiartino prie stalo ir paĕmĕ vienŭ bonkŭ i rankas; ta buvo pilna degtinĕs. Pasiĕmĕs stiklŭ, assesorius prisipylĕ pilnŭ degtinĕs.

— Kas tu? — vĕl klausia Basaliko: — ar liesnjikas Gardiniszchio apvaikszciojimo?

— Taip, liesnjikas Gardiniszchio apvaikszciojimo.

— Gerai. Tai tav reikĕjo iszsyk szitaip pasakyti.

Tŭ isztarĕs, assesorius iszgĕrĕ stiklŭ degtinĕs. Matyt patiko: prisipylĕ kitŭ, iszgĕrĕ, paskui su trecziu tas pats buvo.

Tŭm tarpu isz kito kambario atĕjo kunjgas.

— Ot, asz sveikinŭ jus su szvente Trijŭ Karaliŭ: susimylĕdami, dŭkit man 50 rubliŭ.

— Uż kŭ? — klausia kunjgas.

— Nĕs man visi kunjgai ant szitos szv. dŭda po 50 rubliŭ.

— Kas dŭda, tegul dŭda — atsakĕ kunjgas: — o asz neturiu ir nedŭsiu.

— Neturi — paklausĕ assesorius.

— Neturiu — atsakĕ kunjgas.

Su tais zodziais assesorius iszĕjo nŭ kunjgo ir nugogline pas Ratnyczios uriadnjkŭ, kuriam po didelĕ kora liepĕ saugot kożnŭ kunjgo žingsnj ir praneszti apie mažiausj daigtŭ, uż kurj tik galima prisikabyt prie kunjgo.

Kiek tai bereikalo kunjgai atidŭda pinigŭ maskoliams! Kad nors pusĕ tų pinigŭ butų apvercziaama ant lietuviszkŭ reikalŭ, viskas szj dien kitaip stovĕtų. O su maskoliais, jai visi kunjgai jiems nieko nedŭ-

tų, nĕ biskio nebutų blogiaus, dar, asz neabejoju, butų daug geriaus, nĕs maskoliai taip nĕ nesikabinĕtų; dabar kunjgŭ pinigai tik suezina besotystĕ gudŭ „czinovnjkŭ“. Pama-giti pinigais vieno — kito kunjgo, visoki assesoriai ima „pagalvĕ“ nŭ kunjgŭ, o jai atsiranda koksai iszmintingesnis, kursai nenori mokĕti jiems tokios nużeminanczios pagalvĕs, kuri yra, nelyginant senoviszka dŭklĕ pavergtŭ tautŭ pergaletojams, ant tokio kunjgo sugriuva visi kersztai apviltŭ gudŭ. Gudams tokiŭ dŭklĕ kunjgai tankiausiai dĕlto moka, kad buti isztikimais priesz valdzia, kada reikĕs patvirtinimo ant prabaszcziaus. Bet yra žinia, kad tokia dŭklĕ ne padarys nĕ vienos naujos prabaszczystĕs, o blogo daug kunjgams padaro. Ta pagalvĕ bene tik bus svarbiausia prie-żastis persekiojimo kunjgŭ. Tik paziurĕkit: Suvalkŭ rĕdyboje kokia pagalvĕ beveik nezinoma, ir kunjgai nĕra nĕ pusĕ tiek persekiojami, kaip Vilniaus rĕdyboje.

Dĕlto pasielgimas Ratnyczios kunjgo yra labai pagirtinas. Butų, pagal mano nŭmonĕ, kunjgas dar geriaus padarĕs, jai assesoriŭ butų skundĕs augsztesnei valdziai uż reikalavimŭ kyszio; juk ir liudinjkas, liesnjikas, prie to buvo ir viskŭ matĕ.

Sodzjuj' *Druskinjkuise* (Trakŭ pav., Merkinĕs parapijos) viena zydelka Dovydienĕ tiek blogo padaro, kad per jŭ, gali sakyti, vienŭ visas sodzius i niekus iszvirto. Jau rodos nereikia daug aiszkjti, kad Dovydienĕ turi karcziamŭ — juk su kŭm gi daugiaus taip galima paversti i niekus sodieczius, kaip su karcziamŭ?

Dovydienĕ gera zydelka: dŭda kożnam degtinĕs ant bargo. Ir naudojasi isz to visi: ir mazi ir dideli, vyrai ir moterys. Pasekmĕs to gerumo Dovydienĕs yra tos, kad

ant velykų jau beveik visi Druskinų kaimo ukinikai netenka dūnos; jai dūnos pristoksta, užtai vagių niekad nestokūja: per pastarus 14 metų Druskinjūse pavogė 30 arklių — 12 iš tvarto išvedė, o 18 nū lauko iš naktigonės.

Aiszkiau parodys, koki yra Druskinjėčiai, aczių Dovydienei, tie atsitikimai, kuriūs žemiaus perskaitysite.

Pas ukiniką J. Krukonių Druskinjūse buvo vestuvės. Krukonis yra neturtingos, dėlto negalėjo pilnai prilakditi degtine visų susirinkusiųjų. Perpykę svečiai pradėjo skirstytis. Ukinikas Tamoszius Jauneikis užsikvietė pas savę kaimynus Savilionį ir Subaczių ir jie visi—trys lakė iki vakarui, pakol nesudribo; kur katras parvirto, ar ant sūlo, ar po sūlu, ten ir nakvojo....

Ant rytojaus sukilė vėl prie degtinės kibo. Kada jau dar varė netoli vakarykszczios, ėjo svečiai neva namo, bet pakeičiui dar užėjo pas Subaczių... ant degtinės. Taip isznaujė begeriant, Savilionis dirstelėjo per langą ir pamatė, kad gatve eina Retkevečių Petras su kirviu ant pečių ir vežasi paskui mažą vežimėlį — regimai traukia į girią. Savilionis buvo daziurėtojum kaimo girios, dėlto jame dabar pabudo jausmas priderystės: jisai šoko su svečiais prie Petro. Petras, matydamas, kad jie girti, pametęs vežimėlį pabėgo nū jų. Kada tėvas Petro atėjo atimti nū jų vežimėlį, jie kabinosi ir prie senio, bet senis ir nū jų bėgo ir tik kada prisiartino prie savo grintelės, taip kad jau galėjo matyti jo sunus, kas dėsis, senis atsisuko prieš Savilionį ir draugus, kurie senį vijosi. Petras pamatęs, kad jo tėvas susirėmė su Savilioniu, pasiėmęs kaciargą bėgo ginti tėvą. Bet Subaczius su kitu savo kaimynu, Kibirkiščiu, suėmė Pet-

ra iš užpakalio ir ėmė muszti, o kada anas pargriuvo, spardė kojoms ant žemės gulinti. Tūm tarpu senis susikabino su girtu Savilioniu ir abudu susidraskė vienas kitą, susikruvino kaip meitėliai.

Ant to szauksmo subėgo kone visas Druskinų sodzius. Daugelis girtų ant to truckszo pradėjo įsiremę, dainūdami, ir rankomis plodami szokti, tarytum czionais kokšai labai linksmas atsitikimas, kad girti blaivus žmones drasko. Marė Skripkiunienė, kaiminka senio Retkevečiaus, o giminė Savilionio, išbėgus girta nū vieno ukiniko, kurbuvoant krikstynų, pripūlus prie Retkevečiaus langų pradėjo vieną po kitam muszti, pakol neliko nė vieno stiklo, vis rėkdama: O tai jums vogt kiauszius nū mūsų tvartų.

Tegul bus ant to gana, juk ir taip matyt, kiek blėdies padaro vienas žydas (arba, kaip szeme atsitikime, supuvus žydelka) su viena karcziama.

V. Stagaras.

— „Ukininkas“, Num. 5 sztai ką raszo: Pas mus pakilo kalbos buk naujas Suvalkų gubernatorius, pribuvęs į Suvalkus ir dažinojęs apie lietuvius, sako, ėmė grumoti, kad jis iš Suvalkų gubernijos visus apszviestus lietuvius iszvarys, nės jie girdi, buntavoja ukinikus prieš vyriausybę; kad ne apszviesti lietuviai, tai esą ukinikai paklusnus maskolių vyriausybei.

Teisybę pasakė Maskolių vyriausybė, nieko taip nesibijo kaip szviesos ir apszviestų žmonių. Vyriausybei taip kaip sziksznosparniui smagu ir ramu tik ten kur tamsu, vos tik szviesą kylanczią, patėmyja, ima tūjaus keikti ir mislyti, kaip ją vėl isznaikinti. Sunkus tai darbas, o Lietuvoje ir visiszkai negalimas.

— Apie Senapilę. Pas mus

kalba, kad Maskolių vyriausybė nusiuntė į Tilzė du samdytus maskoliszkus sznipukus. Mat mislyja suseksę kas priguli prie iszdavimo laikraszczių, kas dūda ant to pinigų ir tt. Bet veltus tai darbas. Jeigu jau tukstancziiai parubežinių kareivių, žandarų ir policijantų negali mus susekti, tai ką padarys tūdu sznipuku. Ir patys maskoliai tai jaučia, bet ar jiems gaila mūsų pinigų. Plėszia nū mus baisias mokeskis, ir iš tų pinigų moka algas minioms žandarų, policijantų ir szeip sznipukų, užlaikomų mums ant prispaudimo. Bet tik lyg laikui uzbonas vandenį nesza.

Galime tikrai tikėti tai žinei, nės maskoliai visur leidžia szpiegus gerai apmokėdami, o valsezionis skriausdami ir uždėdami vis daugiau mokesčių, tokiu būdu patys žmonės turi užmokėti savo kankintojams algas. Nėra dyvo kad Tilzėn sznipukus Maskoliai siunczia dėl sznipinėjimo lietuviszkų darbų ir darbinikų.

B.

— „Apžvalga“ Num. 1 raszo, kad kraugerys, Klingerbergis, Kauno gubernatorius, padavė užmanymą pasrednikams, idant jie per valsečių sueigas prispirtų visus Lietuvos ukinikus padaryti prigovorą — nusprendimą ir ant jo pasiraszti, jog iszszizada lotyniszkų arba žemaitiszkų litarų dėl maldaknių, o priima maskoliszkas literas, su kurioms buk taip jau apsieisę kaip ir su lietuviszkoms....

Kas zin ką dar iszsimislytas kraujageris ant mūsų tėvynainių. Musiszkiai turi ant tokių sueigų stacziiai reikalauti, kad sugražintų neteisingai iszplėsztą spaudą, tada valdzia pamatytų kad žmonės savo reikalauja kas jų yra, o ne vien tik pildyti visokias užmacziias valdzios.

Isz Prusu Lietuvos.

Kaip jau Jūs, mieli broliai skaitę esate, kad musiszkiai t. y. Prusų lietuviai, rengė siųsti deputacijoną pas karalių į Berlyną praszydami kad mūsų vaikams pradinėse mokyklose iszguldymas tikėjimo lietuviszkoje kalboje būtų. Nės iki szioliai vis vokiszkai iszguldė. Girdėti kad deputacijoną priėmė gana meilingai apszvietos ministeris, nės karalius yra iszkeliavęs Italijon. Kaip viskas nuvirs sunku ką sakyti. Pirm keletos nedelių prakalbėjo ir mūsų pasiuntinys karalystės seime, p. Tamoszius, reikalaudamas lietuviszko mokslo, kuris nū savo iszrinkimo dar nieko nebuvo kalbėjęs nū 1893 metų, (turbut su pavasariu ir jo burna atszilo); p. Tamosziui pritarė nekursai apskriczio virszinjkas (Landrath). *Pilkalnio apielinėks*. Margumynų czia labai daug kyszvoja. Vokiecziai yra gudrus. Kas bus iš to deputacijono naudos, pranesziu vėliaus. Sunkus yra likimas mūsų gentės.

Deivė.

— *Prusų Lietuvoje*, paskutiniame laikia ne mažas tautiszkas krutėjimas yra įtėmytinas. Apart „Byrutės“ įvyko keturios politikiszkos draugystės, iš kurių jauniausiosios, Klaipėdiszkkė bei Szilokarcziamiszkė, ypacziai guviai darbūjasi. Pirm velykų, vieszi lietuviszka deputacija, kuri susideda iš 7 vyrų, pagal daugumą lietuviszkųjų valsečių: Klaipėdos, Szilokarcziamos, Pakalnės, Tilzės, Labguvos, Ragainės bei Pilkalnio iszkeliavo pas ministrą apszvietos, idant szitas pasirupintų apie lietuviszką mokslo kudikių pradinėse mokslo mokyklose. Drauge su savim jie paėmė maldos gromatą, po kuria yra pasiraszė net 27,773 ypatų. Vokieczių laikraszcziai szj kartą labai meilingai

priesz lietuvius pasielge, o sa-ko, kad priėmimas anos deputacijos taipojau labai malonus buvęs. Ar szitie deputatai daug ko gero bus padarę, patirsime, kaip jie bus parkelia-ve. Prusų lietuviskiejie laikraszcziai yra visi, apart vieno, liberaliszki. Pirm to buvo lietuviai konservatyvai, bet kaip apie tai vokiszki konservatyviszki reichstago delegatai, suvisu nesirupindavo, todėl jie dabar sav ypatiszką partiją įsteigė, o jeigu iki sziol da nevaliojo sav dalegatą iszskirti, tai nors pagelbėjo laisvamaniams. Dabar susitarė Tilžėje keli pusvokiecziai konservatyvai ir nor lietuvius vėl konservatyvais padaryti ir greit į vokieczius paversti. Tam pradėgo jie naują nedėlinį laikrasztį iszleisti: „Lietuvos Paslas“. Bet asz drutai tikru, kad jie daug laimės su savo laikraszcziu neturės, nės ana naujoji, tautiszkoji dvase tarp musų lietuvių jau taip prasiplatinusi yra, jog nebus lengva ją numaryti. Rods, lietuviystė pas mus, regis pagal skaitlių neauga, bet randasi vis daugiau tokių vyrų bei mergaiczių, kurie už garbę sav laiko buti lietuviais. Gaila, kad lietuviszkos knjigos taip mažai platinasi Prūsėje; laikraszcziai yra szaunei praplatinti, „Nauja lietuviszka Ceitunga“ tur daugiau neg 3,000 skaitytojų. Lietuviszką tautiszkumą pabudino ypatiszcai metinės szventės draugystės „Byrutės“. Jeigu „Byrutė“ szeip nedaug gero padarė per szitas szventės su parodymu teatro, tai tautiszku koncertu ir dainomis ji daug naudos padarė. O ir pinigiszka draugystė parėjo ant geresnio laipsnio, nū paskutinės szventės liko net 200 markių. Tilžėje įsitaisys po Velykų dainorių draugystė, kas labai naudinga bus. Nū praėjusių Kalėdų gyvūja Tilžėje lietuviszkas bažnytinis koras, kuris

per rupestringumą kunigo Reidžio įsteigtas, ir kurio dirigentu yra mokytojas Starostas. Valdžia, nenorėdama, kad kunigas Reidys Tilžėje, kaipo Centre Lietuvos, daugiau dėl lietuviystės darbūtusi, perkėlė jį isz Tilžės į Szilėnus, kur tik menkai lietuvių tesiranda. G.

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

— *New Yorkas.* Į „Heraldą“ raszo isz Petropilės: Judėjimas ir maisztas, apie ką jau isz seniau buvo girdėta, tiktai dabar prasidės isz tikrujų ant Korejos. Isz vėliausių žinių, daėjušių isz m. Seoul, matyt, kad Korejonys nori iszpjauti Japonus dėl to, kad jie yra kaltinjkai užmuzzime karalienės (pagal Korejonių nūmonę). Japonija, dėl apgynimo saviszkių iszsiuntė laivinę į Fusan ir kitas pamarienes vietas Korejos.

Gudiszka gaz. „Novosti“ raszo, kad Japonija turi jau suprasti politiką Rosijos kas link Korėjos. Rosija, girdi, nenor pati užimti Koreją, bet taipgi stengsis kad ir Japonija iki to nedasigriebtų. Buk kaip nebuk, o karalius Korejos tur sugrįžti ant sosto ir dėl to tiktai Rosija laikant kareivius.

Japonijojegi žymus kariškakas judėjimas. Kariškakas spekas didina kaip galint. Visa armija susidės dabar isz dvylikos divizijų, o iki sziol buvo tiktai isz szeszių.

— *Ottava, Ont.* Randas jau apdirbo projektą, kurį perstatė parlamentas. Padūtamame projekte parlamentas reikalauje milijono dolerių dėl apginklavimo milicijos ir milijono dol. dėl iszlavinimo milicijos.

— *New Yorkas.* Isz Madrido danesza į „Heraldą“, kad amerikonzski turistai

skubrei traukesi isz Ispanijos, nės priėmimas kubaniszkos rezoliucijos per kongresą Suv. Valst. pakėlė karszczias kalbas Ispanijoje.

— *Washington D. C.* Amerikoniszki gyventojai daugel džiaugesi, kad ant vietos jeneroliszko konsulo Havanoje likosi perstatytas Fitz-Hugh Lee. Visūmenė tarė, kad jen. Lee yra vyras teisingas ir didi iszmintingas ir isz tikro rodos jau jam ir tinka tiktai buti amerikonzsku konsulu.

Balandžio 13 d. prezidentas užtvirtino jį. Pirmiau buvęs ant tos vietos Ramons Williamsas atsisakė.

— *New Yorkas.* Maskoliszkos gaziotos labai rukszcziai atsiliepė apie Suvien. Valst., už tai, kad Suv. Valst. nori įsikiežti į kubaniszką reikalą; tvirtina jos buk Suv. Valst. ardo vidurinę valdžią Ispanijos.

— *Havanna.* Gomeza trauke isz palengvo per prov. Santa Clara, turėdamas su savimi 6.000 žmonių. Jener. Lacret įsilaužė į prov. Havaną su 3.000 žm. naujai pristojusių prie maisztinjkų. Spekos maisztinjkų auga kas diena. Ispanai daugiausiai sėdi dabar tikt miestūsia ir, pasirengę, laukia užpūlimo maisztinjkų.

— *Havanna.* Paskutinę savaitę kubaniecziai užėmė keletą miestelių prov. Havanna. Tarp Mariel ir Majano sustatyti buvo Ispaniszki kareiviai, idant nedūti persilaužti Macejui isz prov. Pinar del Rio į prov. Havaną, bet tas nesulaikė ir Maceo su savais perėjo dabar jau į prov. Havaną. Ispanai ilgyje tos linijos tur 25.000 kareivių. Maceo su savimi tur 10.000; apart to 5.000 žm. randasi vakerinėje, ir 5.000 rytinėje szalyje tos linijos. Gomeza eina

dabar į rytus salos Kubos, (jis iki sziol buvo prov. Puerto Principe), idant paimti atsiųstus ginklus ir amuniciją, kuriūs garlaisvis „Comodore“ pristatė ant zieminio kraszto provincijos Camagnay.

— *Panama.* Prezidentas Venezuėlos danesze į kongresą, kad jeigu kada pakiltų karė, tai butų galima tūjaus statyti į muszį 200.000 žmonių. Prezidentas praszo kongreso, kad tasai pasirupintų apie padauginimą ginklų ir amunicijos.

— *Havanna.* Paskutiniame laikia isztiko keletas muszių tarp Ispanų ir maisztinjkų.

Jenerol. Weyleris gavo telegramą isz Madrido, pranesanti jam, idant apstotų taip baisiai kankinęs žmones ir neždutų vergų. Kaip galima mislyti, tai turbut prez. Suv. Valst. atsiliepė apie tai į Ispaniją

— *Meksikas.* Tarp Indijonų, apsigyvenusių tyrosia aplinkinėse Valstijos Oaxaca, pakilo pasiprieszinimas už tai, kad valdžia norėjo įvesti naują budą rinkimo mokesties. Daugėlyje vietų pakilo tikras maisztas ir kariumenė turėjo sulaikyti tai.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— *Isz Piet Vakarinės Penn.* Skaitant laikraszczius matyt jogei kaskart vis daugiau atsiranda sadarbinjkų ant lietuviszkos dirvos, o nekartą ir labai naudingų straipsnių at-randi. Atėjo jau laikas prabusti isz tautiszko miego, ir tur sujusti kožnas atsiminus apie tėvynę, apie jos padėjimą, ir dejevimą. Kaskart vis daugiau atsiranda tikrų jos sunų ir dukterų, kurie nesi-gaili nė savo gyvaties nė gėrybių szio svieta, kurios greitai pranyksta, o deda visas sa-

vo spekas dėl apgynimo tėvynės. Jeigu ir atsiranda priešai, kurie norėtų parlenkt taip narsius kareivius Lietuvos, jau neįstengs, nes skaitlius tikrų darbininkų kaskart dauginasi.

Minėjau prieszus, – ale kas tais prieszais yra? Gudas su savo tarnais, gali kenkti mūsų broliams ir seserims tikrai Lietuvoj' dirbantiems, bet mums szičzion gyvenantiems nieko jisai ne gal padaryt. Tai kas gi yra tais kenktojais mūsų szioj' valnoj' szalyj' apsigyvenusių? Yra tai tuli isz mūsų pacijų brolių kurie persigėrę svetimtautiszka dvasia. Nekartą tulas radęs straipsnį laikrasztyje, raginantį prie darbo, ir iszjūkentį tūs, kurie tarnauje svetimtaucziams, tūjaus apdrebe purvais tą, kuris paraszė tokį straipsnį. Didžiausias papeikimas tokiems draugbroliams, kurie taip niekina tikrus Lietuvos sunus ir trukdo mūsų darbo. Bet pervėlu tiems naikitojams stoti, priesz Lietuvos darbinikus, nės jau jokia galybė ne sulaiyks jų. Pastiprink Vieszpatie jūs, idant niekad nenusilptų mūsų tie darbinikai ir kas kart vis didesnius vaisius galėtume matyt tų mūsų darbų. Dirbkime visi kiek galėdami, ir jūs Lietuvos dukrelės neatsisakykit mūsų to darbo, sekite paveizdą anos kuri jau pasirodė savę, ir norints kas norėtų jūs paniekti – neatbokite ant to, tasai ne jums, tikrai sav kenke, ir savo vardą žemina. Jau iszauszo pavasaris, užstojo linksmesnės dienos ir laiko daugiau turėsime, todėl imkimės už darbo dėl labo tėvynės, gal nusiseks sziokią bei tokią naudą atneszt dėl nuvargintos motinos mūsų. Atėjus pavasariui kiekvienas sutvėrimas linksminasi ir kruta. Todėl ir mes netunokim. Atminus perleistą laiką tarp savo brolių ir seserų tėvynėj', plyszta szirdis isz gailesczio, jog

szilame laike negali buti tarp jų nės esi toli mūsų ir turi but tarp nepazystamų: ezion nesiranda draugbrolių, kurie sulinksmytų! Tai kaip gi mes turime užmirszt savo motiną Lietuvą, pamislyjus apie tą viską; reikia lysti isz skuros ir triusti, idant ta mūsų motina sulauktų kada linksmesnių dienų ir vėl priimtų mus po savo maloningu sparnu. Turiu viltį, jog atsiųs V. Dievas pastiprinimą ir kantrę paneszime, dėl meilės tėvynės, sunkiausią nasztą. Ant tolesnio laiko, mažu pasiseks szį tą papieszt apie savo brolius nės sziūm tarpu nieko naudingo negirdėt, apart neszvankaus atsitikimo, isz tarpo mūsų draugbrolių, ta žine ne gal but naudinga, tik neapikantą užsitraukcziau ant savęs mūsų savo brolių; sziūm tarpu užtylėsiu, bet jeigu nepasiliaus, tai busiu priverstas praneszt ir kitiems, tokius pasielgimus.

Veliūnis.

Kas link emigrantu namo.

Pakeltas yra szis klausimas ant seimo pereitų metų mūsų kn. Kaulakio o szį metų daugel buvo talpinta apie tai „Vienyje“ ir vis mažu pamažu tas klausimas eina tolyn. Geistina, kad kūm greicziausiai ir įvyktu. Apie emigrantų namą kilo visoki saprotavimai, bet szejp ar taip emigrantų namo reikia neatbutinai ir turi buti kūmi greicziausiai įkūnytas. Apie reikalingumą to namo regis kiekvienas skaitytojas pritaris ir pagal iszgalę pagelbės jam įsikūnyti, nės tokiu budu paszelps savo tautiecius arba ir gentis atvykusius ezionai.

Mūsų tautiečiai vykdamy Amerikon, ypacziai isz Kaulakio tolesnės dalies ir Vilniaus gubernijų, tas pats su visais gyvenancziais toliaus mūsų rubeziaus, tūjaus ant pirmojo žingsnio savo kelionės parsi-

dūda žydui susiderėdami iki New Yorkui. Toksai keleivis norėdamas o ir tikėdamasis Amerikoje rasti miltų kalną, kartais paskutinių reikalingiausių daigtų nustōja, kad tikrai susirinktų pinigų kelionei, o tankiai kiti palieka, taip viską praradę, paczią, szejmyną – vaikus, atsidūda į rankas tų vadovų į Ameriką o tie jūs gabena kaip gyvūlius, viską jiems prizadėdami ko tik szejjie nori. Tankiai atsitinka kad tokius keleivius pasergsti policija arba žydai ir užpūla gaudydami užrodysę policijai, mūsų tokių keleivis turi iszspirkti už prekę užpūliko praszomą. Tokis prekiavimas gyvu tavoru dūda gerą uždarbį žydams. Žydai už atgabenimą kiekvieno keleivio gauna užmokestį mūsų kumpanijos laivinės Bremų ir Hamburgo. Agentai yra visur iszsiuntinėti dėl gaudymo keleivių, tie jie, surinkę jų kiek, atgabena jūs Tilzėn, Eydtkunūsną ir kitur, kur yra tikriejie agentai mūsų Prusų valdzios įstatyti, czia pastatyti yra barakai kur keleivis turi laukiamą laiką perleisti, ezionai jūs iszmaudo ir neva perveizi daktafas už ką reikia užmokekti, o daigtus tai iszrukina ir supūstija isz baimės dėl buvusios aną metų keleros, dėl kurios keleivių neiszleisdavo nė ant ulyczios pasivaikszczioti. Tie agentai už laivakortes ima kiek nori, jeigu mato kad keleivis dar turi pinigų užmokekti. Pardūdami laivakortę isz klausinėja keleivį kiek dar turi pinigų ir ar turi Amerikoje genczių ir tt., ir suraszo tą viską į suraszą keleivių, bet kuris turi pinigų tikrai už laivakortę užsimokėti o genczių ir pazjstamų Amerikoje neturi, kurie jo lauktų ir jį priimtų, tokiam nesako agentas kad jis taps atgal gražitas isz New Yorko, bet leidžia jį keliauti nės toksai sugrižęs isz Tilzės arba Eydtkunų papa-

sakotu, kad vokiecziai neleidžia ir daugelis susilaikytų mūsų keliavimo Amerikon. Bet vokiecziai to nedaro, jie neiszguldo žmogui kas jo laukia, jiems tikrai rupi pinigās isz jo isztraukti, o kur žmogus nukeliaus, tas jiems nerupi. Tokiu budu vokiecziai kalti budami už neiszsziszkinimą keleivisui jo likimo meta kaltybę ant Amerikos valdzios ir kiekvienas kaltina amerikonus už sugrazinimą atgal, o laivai, kurie atvežė tokius keleivius, turi vežti atgal isz kur paėmė, toki atgal gražinami keleivis mīslija kad laivas turi gana skriaudos dėl jų, bet taip visai nėra; laivas paimdamas 120 markių (tai yra pigiause laivakortė ir plaukia iki 18 dienų) paima užmokestį ir už atgal parvežimą, dar su dideliu pelnu, taip kad jis keleivį parveža atgalios, tai gana dar už pelno, nės jeigu neimtų ir už atgal grįžimą tai laivakortė kasztūtų tikrai 50-60 markų per didmarį. Kitos laivakortės kurios plaukia 15 dienų ima 130 markų, o 150 už 10-12 dienų ant greitesniųjų 4 laivų Hamburgo o prie to dar viskožu kartu pabrangsta laivakortės. Vokieczių valdzia labai daboja keleivius, nės užtai ima gerus pinigus, kad kožnas turėtų laivakortę isz Prusų nusipirkęs; dides sunkenybes daro, kurie turi laivakortes isz Amerikos prisiustas arba per Antvėrpeną, Rotterdamą ir kitur; toki norėdami keliauti turi antrus pinigus vokiecziams užmokekti, antraip neleidžia keliauti, o be Vokietijos negalima pasiekti Amerikos; kurie tokiam vokieczių norui prieszinasai tokį tūjaus iszvaro per rubezių, o iszvarymas per rubezių kiekvienam yra ne malonus, ir tokiu budu vokiecziai ką nori tą daro su keleiveis. Laivai, imdami daugiau kaip dvilinkas prekes už laivakortes, galėtų normaistą geręsnį dūti, kožnas ži

note kuris tik į Ameriką ke-
liavote, kaip jie maitina ke-
leivius. Kolei keleivis turi
dar savo maisto iš namų tai
minta szeit taip, o pabaigęs
turi badūti, nes laivo maistas
visai negalimas yra žmogui
valgyti, viskas dvokia – atsi-
dūda, mėsa visa yra Ameriko-
nizka – laukinė ir visai ne-
galima valgyti be atsakanczių
pritaismų. Keleivei ant lai-
vo nieko negalėdami valgyti
mėsiszko, ką dūda iš virtuvės,
nori silkių, nes tik silkes tega-
li valgyti skaniausei. Tie, ku-
riems yra pavestas keleivių
apveizėjimas, vagia viską ką
tiktai gali nū keleivių o pas-
kui atgal pardūda už dvilin-
kus pinigus; keleivei nubadė-
ję ir nieko nenumanydami kad
už savo maistą moka, perka
mokėdami ką anie praszo: taip
kad keleivių 10 gaudavo 5 sil-
kes, o kitas 5 tapo pavogtos ir
pardūtos po 10 fenigių už sil-
kę, o taip su visais darydavo;
tiems sturmonams, kas davė
po markę tas gavo po visą sil-
kę ir dar ką geresnio ir kada
tik norėdavo, jūdą dūną par-
dūdavo po 50 fenigių už bul-
kele. Žmonės peralkę mokė-
davo ir džiaugėsi kad gavo
(žinoma ne ant visų laivų taip
yra).

Tai gi dabar galėjote nu-
manyti kaip einasi mūsų ke-
leiviams, o prieto ir kiekviens
pats esate patyrę koki smagu-
mai yra kelionėje, tada atsi-
mindami savo vargą neuž-
mirszkite brolių vargstanczių
ir pagal išgalę jūs paszelpti.

Nepagerinsime visų czion
minėtų reikalų, bet szį svar-
biausią turime szelpti neatbu-
tinai kad galėtumem sulaikyti
savo brolius nū gražinimo
atgal; zinote patys, kokis yra
gyvenimas mus Lietuvoje,
viens skaito knigas ir laikrasz-
czius arba platina jas tarpe
žmonių, kitas išz netyczių išz-
sitarė žodį kitą ant caro ir jo
czinovnių, tokiam jau nebu-
vimas tėvynėje, jeigu patirs

zandarai. Tikiu kad daugelis
amerikiecių yra gerai patyrę
patys tą dalyką, tokio tikriaus-
ses kelias į Ameriką, o atvykus
czion taps toks sugražintas dėl
to, kad neturi isztekliaus ir pa-
žįstamų Amerikoje, tai tokio
sugražinimo mes jau kaltais
daromės, nes nepaszelpdami
tokio ateivio, mes jį iszdūda-
me carui ant kankinimo ir ma-
ziname ypatas suprantanczias
musų likimą, nes tie, kurie
platina knigas Lietuvoje, tie
beveik visi yra sąmoniais vy-
rais, o abelnai vis tiek, kas at-
vyks, bile lietuovys, ir kiekvie-
nas reikalaujantis gautų pa-
szalpą czionai atvykęs. Kitas,
turėdamas tikieta iki vietai ir
dar pas gentis, bet isztekliaus
nei kokio (Amerikos valdzia
reikalauja kad apart tikieta
turėtų dar nors 10 dol.) tokį
ir užlaiko kastlegarnėj' ir ne-
leidžia keliauti, o raszo arba
telegrapavoja į gentis, kad at-
siustų pinigų, o antraip nuti-
kus gražina atgal kaipo mato-
me isz žemiaus esanczios gro-
matos:

„Baltimore, Md. 23 Kovo.
Leidziu szitą gromatą asz J.
G. pas savo mieliausius szvo-
gerius S. A. ir tt. ir praszu
kad mano praszimą iszklau-
sytumėte. Atvažiavau į Bal-
timorę ir prapūliau, todėl
szaukiūs ratavokite manę skę-
tantį, nedūkite man amzinai
prapulti. Turiu tikieta iszsi-
pirkęs iki Tamstų ale pinigų
nei kapeikos neturiu ir nega-
liu vaziuoti, su nužeminta szir-
dzia praszu kad atlestumėte
pinigų (5 dolerius) tada asz
galėsu atvaziuoti. O kad jau
manę Tamstos apleisite ir ne-
pasigailėsite tai manę varys
po atapu namon“.

Apie aukas ir kaip turi bu-
ti viskas padaryta, dėl emi-
grantų namo padūsiu savo nū-
monę, į sekantį numerį „Vie-
nybės“.

P. Zambrukas.

— Waterbury, Conn. 16 d.
Balandžio, 96 m. Nors tiek

mums, Waterburiecziams gar-
bė, kad isz mūsų miesto atsira-
do pirmutinė rasztinikė, isz
mūsų lietuviszkų sesuczių; ku-
ri, kaip nurodo isz jos raszte-
lio, yra didi mylėtoja lietu-
vystės. Ji pirmutinė pradėjo
budyti savo sesutes, per laik-
rasztį „Vienybę“, bet kaip re-
gisi tai ne taip greit tos iszgirs
tūs szauksmus ir iszsiбудys
isz to sunkaus miego; reikia
da daug pasidarbuti iki jas
priszauks ir apszvies spindu-
lys szviesos ir užgaus tėvynisz-
kas jausmas. Ale tas arsziau-
siai, kad kuris tiktai pasi-
szvence ant to, tai tūjaus
tampa persekiotas ir iszjūktas
nū savo draugų. Taip stoji-
si ir su ta *Lietuvos dukrelė*.
Pradėjo ją kitos persekiot ir
visaip iszmisliot; o jai truksta
dabar drasos ir spekų, idant
atsilaikyti vienai priesz tai.
Bet drįstu atsiliepti: nenustok
vilties mieloji sesele, kovok
drasiai už teisybę, o kada ir
jos supras savo klaidas ir at-
sivers ant tiesaus kelio, tav ta-
da bus didžiausia pagūdone
nū visų Lietuvos dukrelių,
kad buvai pirmutine ant pa-
budinimo savo sesuczių.

O, kaip butų miela ir link-
sma, kad suprastų mūsų visos
lietuvaitės taip, kaip ta *Lietu-
vos dukrelė*; tada mus ir sve-
timtaucziai turėtų pagirti, ma-
tydami jog mes visi, kaipo bi-
telės avilyja, krutame ir visi
prie vieno mierio traukeme.

Su gūdone M. J. D.

— Scranton, Pa. 12 d. Ba-
landžio 96 m. Meldziu patal-
piti szį mano menkos vertės
rasztelį, kas link korespon-
dencijos „E. V.“, isz Water-
bury'o, patilpusios N. 15 „V.“.
Jyję sakosi esant silpna ir su
driabanczia ranka raszė szauk-
dama savo seseles imtis už
tautiszko darbo.

Butų labai malonu ir aky-
va tankiau matyti mūsų sese-
lės atsiliepinus. Geizdamas
to, praszycziau ir kitų mūsų

seselių, raszyt kiek isztengent
į mūsų lietuviszkus laikrasz-
czius. Nepaisykit ten ant ko-
kių užsipuldinėjimų, tas nepa-
žemina jūsų vardo.

Gėda tuliems isz mūsų, kad
nemoka už gerą atmokėti ge-
ru. Tegul atmena toki jogei
jie ne kitam tiktai sav daro
gėda, ir didzei savę tūm pa-
niekina: nes netur, kaip ma-
tyt jokio supratimo apie tau-
tiszkus reikalus. Labai to-
kiems pritiktų, kad neiszszio-
tų ir nepasirodytų su savo to-
kia trumpa iszminczia. Pa-
gal mano nūmonę, tai mums
nereik persekiot vienam kitą
ir niekjt kitų geresnius užma-
nymus. O gal tasyk ir mes
pradėtume, lygei kaip ir kitos
tautos, žengti spartesniu žings-
niu.

J. R.

— Baltimore, Md. Senei
tai buvau matęs laikrasz-
tį „Vienybę L.“ bet sztai 15 num.
man netikėtai pateko, isz kur
daug visko patēmijau. Sz-
tai randu korespondenciją isz
Brooklyn, N. Y., kurioje nu-
bara kun. P. isz Baltimorės,
kad jis tenais kalektavojas pi-
nigus nū lietuvių ant vardo
kun. Krauczuno; todėl nebus
proszalį skaitytojams žinoti
placziaus apie tą pauksztuką.
Kun. Polujanskis kitkart bu-
vo prie lietuviszkos baznyczios
Baltimorėje, bet už savo blo-
gus pasielgimus tapė atstaty-
tas ir dabar terandasi South
Baltimorėje (Cortis Bay) pas
brolių, kuris laiko karczemą.
Tame tai name kun. P. yra į-
sitaisęs altorių kur laiko diev-
maldystę, bet lietuviai, gerai
zinodami jį, retas katras dūda
pinigų; tai nabagas dagirdęs
kur nėra kunigo arba naujas
atvažiavęs, tai jis skubinasi su
kalekta ir rankiodamas pin-
gus dar ir tūs paczius niekina
nū kurių gauna. Broliai lie-
tuviai! apsisergėkite nū tokių
judoszių, kurie isz jūsų pra-
kaito maitinasi, pasmergdami
jus į tamsybės tinklą. Neno-

riu nei užsiimti su tokiu puslenkiszku bernu, o turiu czionais ką kitą sakyti, tik bijau kad mano žodžiai negiltų tų, apie kuriūs czionais ne noriu iszsitarti.

Sztai perskaiciau ir p. Zambruko rasztą po antgalviu „Kas link lietuvių spaudos praszymo“, kuris labai nubara caro tarnus už jų tokį kvailą darbą, kur jie szaakesi pas tą sziaurės meszkina, idant sugražytų lietuviams spaudą. Graudu ant szirdies darosi, jogei tuli ir mūsų isztrukę isz po jo jungo ir vėl lenda į neprisotintą nasrą tojo barbaro. Atsitraukite, sakau, jūs nū mūsų, ir su savo praszymu, palikę mus, keliaukite per Atlantiką; o mes like priesztarausime priesz tai ir nieko nemaldausime nū tokio tiro no, kuris kasdien sunkina mūsų brolius ir visą tėvynę; bet kiek galint stengsimės atsiimti kas mūsų yra. Taip tai mieli skaitytojai, pasirodė tuli isz mūsų jogei jie, neva kovodami už lietuviystę stengesi vardan visų Amerikos lietuvių szaaktis į tą, kuris mus pjauja; jie yra ne lietuviystės platinotojai tik pardavikai carizmui, ir už tai gi pažinę vilkus avies kailyje trenkime jūs isz savo tarpo kaip trėmė neprietelius Lietuvos Gediminas, Algirdas, Keistutis, Vytautas ir kiti, o atrasime laimę tautiskame judėjime ir be jų ir nustumsime debesį gulintį ant mūsų tėvynės, o tada pražydes tarp mūsų meilė, brolystė ir draugiskumas.

Lauk Lietuva o mes susivienija tarp tark iszplėszime tavę isz nagų tojo tiro no be jokių padoniausių praszymų!

K. Budvietis.

Silpni mes esame,
o neprieteliai isz mūsų silpnybės naudojasi

Negalėdami mes iszkęsti ir iszturėti bjaurių žvėriszkų draskymų sziaurės dvigalvio

smako, priversti esame apleisti savo seną tėvynę, Lietuvą, turime leistis į svetimus krasztus ir ten jieszkoti ramesnio sav gyvenimo ir gardesnio kasnio dūnos, nors ne kartą ir gana kruvinai uždirbamo. Bet ant nelaimės į kurią tiktai szaaklį mes pasikreipeme ir kankįtojai mūsų eina kartu su mumis, ir kiek galėdami stengesi mus kankyti ir persekioti. Jau negana ką mus skriaudze galingesnės tautos, bet ant galo pagaliaus skriaudze mus ir tuli isz mūsų paczių. Ne kartą priverstas esi susigraudint ir suszukt: „o Dieve! argi jau mes isz tikro esame bjauriausi nusidėjėliai, jogei siunti ant mūsų tokią sunkią bausmę, ir skiri mums tokį vargingą prielikimą. Bet taip kalbam tiktai per savo neiszmintį, Dievas suteikė mums tąs paczias tiesas, kaip ir kitiems savo sutvėrimams ir neturime mes Jo už tai kaltįti. Kalti esame mes patys per savo tamsybę; o antra – kalti mūsų vadovai, už tai, kad neveda mus teisingu keliu ir neparodo mums mūsų blėdingą nevidoną, kuris lauکه ant mūsų gyvasties. Kad ne užimti ilgai skaitytoja savo raszteliu, eisiu prie paties dalyko, apie kurį mislyju kalbėti. Pereitus 95 m. „Susiv.“ seimas nutarė padūti praszymą pas Rosijos carą, dėl palengvinimo mūsų brolių po budeliszka jo valdze ir teiposgi, idant sugražytų jisai mums neteisiam iszplėsztą spaudą. Szį įneszimą padavė „Susiv.“ kūpa isz Northampton, Mass., ir Seimas apsiėmė iszpildyti; bet po seimui kiekvienas prakilnesnis lietuvis galėjo suprasti, kad jokios mumis nebus isz to naudos. Bet niekas neatkreipė tikros atydos ant to, jog szis dalykas yra mums blėdingas. Neprieteliai mūsų, regėdami gerą sav progą, pasinaudojo. Nekokis J. Didinskas raszo praszymą ir padūda į tulas mūsų tėvyniszkas spaus-

tuves, idant jį iszversti ant liet. kalbos ir atspaudyti; (visai manę tas neapeina, kad tas praszymas tapo atspaudintas; asz tik noriu atkreipti skaitytojaus atyda ir parodyti kaip tuliem isz mūsų jisai patiko, ir kokią jie turi apie tai nūmonę). „Rytas“ N. 5, užbaiges savo padoniausių praszimą, atsiduejėjas isz visos krutinės, atsiliepe: „Sztai broliai turime paveikslą praszymo, kurs turi but siustas vardan visų Am. lietuvių prie Rosijos ciesaoriaus“; toliaus pamastes kalba: „Kaip matome praszimas suraszytas dvasioje kriksczioniszkoj ir viskas teisinga ir t. t.“. Jau tikrai reikia stebėtis, kad rėdytojas „Ryto“, budamas kun., nemokėjo atskirti kriksczionio nū kataliko! Teisybė rusas kriksczionis, užsidengęs vardu kriksczionybes, pjauja mus kaipo laukinis draskantis žvėris, be pasigailėjimo. „Rytas“ czion teisingai taip atsiliepe: neziurėkite tegul laisto nekaltą mūsų kraują ant krantų Lietuvos upelių ba jisai tur tiesas, nės yra kriksczionis; užteks tų paikių, vargingų lietuvių, nės da jų yra suvirsz per tris milijonus, tegul jie žusta“. Turriu czion atkartoti mūsų Isz ganytojaus žodzius: Tėve atleisk jiems, nės nežino ką daro!

Neparodau asz czion gūd. „Vien.“ skaitytojams ano padoniausio praszymo bjaurumo; pirma – nenoriu savo rasztu užimti viso laikraszczio „Vien.“, antra – jo blogumas buvo nurodytas jau per gūd. mūsų vyrą Zambruką ir trečia – mą rupi da svarbesnis vienas dalykas, apie kurį asz truputį norėčiau pakalbėti: mą rupi mūsų garbus „Susiv.“, nės jis eina ne pagal tiesas ir norą visų „Susiv.“ sąn. Valdyti „Susiv.“ per visus metus yra pavestas centralnam komitetui, tai yra – vyrams užtikriėjimams; bet sztai „Garsas

Am. Liet.“, neužsitikėdamas ant „Susiv.“ virszinjkų, paima sav tą valę ir užbaigdamas savo padoniausių praszimą su pasismaginimu sziais žodzeis atsiliepe: neziurint ant prieszinjkų, o net ir ant asztrijų kritikų, praszymas bus padūtas, kad ir vien tik dėl to, idant nepasiliktų tuscziu nusprendimas seimo.

Czion drystu užklausti „Garso Am. Liet.“ nū kokio laiko paėmė valdyti „Sus.“ reikalus? ir taip gi kartu atsiliepiu prie „Susiv.“ prezidento kun. J. Žilinsko, klausdamas: ar jau „Susiv.“ visi reikalai yra pavesti „Garsui Am. Liet.“? Mą rodosi, kad seimas pavedė szį dalyką centralnam komitetui, tai jie ir turi perziurėti ir apsvarstyti, ar toks praszymas atnesz mums naudą ir pagyrimą, ar blėdę ir paniėkinimą. Ant galo persergszcziau „Garsą“, idant nemislytų ir nemanytų siųsti tokį judosiszzką padoniausių praszimą prie mylimiausio savo carelio, varde „Susiv. L. A.“ ir varde lietuvių Suvienytų Valstijų; kad „Garsas“ ne užsipelnytų amziną sav gėdą ir papeikimą: nės asz, raszydamas szitą savo rasztelį stiprei tikiu, jog kiekvienas prakilnesnis lietuvis yra pasirengęs pakelti protestą priesz mūsų kaukįtoją budelį carą ir jo pasekėjus ir garbintojus. Tegul „Garsas“ nelaiko visus Amerikos lietuvius aklais savo įrankiais, nės jau sziadien kiekvienas supranta savo reikalus ir pradeda jieszkoti prigulinczių tiesų.

X. Seimo Delegatas.

Ką Seimas mislino?

Tarpu įneszimų X-ojo „Susivienijimo L. K. A.“ seimo, atsilikusio mieste Shenandoah, buvo įneszimas, padūtas Northampton, Mass. kūpos, sziokios įtalpos:

„Regint apverktiną padėji-

mą savo brolių po Maskoliaus valdžia, kuriems“, kaip jie patys sako, „nė verkti, nė skusties nedaleista, ar nebutų gerai nusiūsti nū Suvien. Valst. Lietuvių pas carą laike vainikavimo praszymą (asz pasakysiu peticiją), kad Maskolių rėdas palengvytų aną jungą, kurį ant Lietuvių uždėjo, o ypatingai kad sugrąžitų Lietuviams spaudą“.

Delegatai Seimo po apsvartymo priėmė įneszymą dėl szių priezaszių.

1) Per paraszymą ano praszymo, nemeldžiant ir nebojant cariskos mylistos, kad stengties pagarsyti platesniam svietui skriaudas, kokias mus broliai tėvynėje kenczia. Stengties publikuoti anas skriaudas angliskūse, jeigu bus galima ir rusiskūse laikraszcziūse.

2) Kad suramyti savo brolius, pridūti jiems dvasios ir parodyti, kad mes, nors liūsoje žemėje gyvendami anų skriaudą neatjaučiame, vienok nepaliauname rūpities apie palengvinimą jų buvio.

Klausiu asz dabartės visų, kaip jus apie aną užmanymą sprenstumėte? Nieko blogo, nieko pažeminanczio jame nebuvo. Praszumus arba peticijas ne netbutinai žemesni pas augstėsnius — ir lygus pas lygius siunczia. Kad palengvyti persekiojimus unijotų 1884 metų siuntė pas tą pat maskolių rėdą, pas carą, praszymą aba peticija garsiansie jie Szveicarijos, Prancuzijos, Vokietijos ir Anglijos teologai. Jie nepažemino per tai savę, tik parodė savo simpatiją dėl nuskriaustųjų, kaip ir priesztaravo, protestavojo priesz neteisingas skriaudas

Tą pat ir „Susivienijimas“ dumojo padaryti. Ir Dieve dūk, kad mes apie savo prispaudimus kūnoveikiausiai svietui pranesztume ir savo geidavimus iszdėtume. Bet, matyt, greitai da to neinvyg-

dysime, nės dabar pas mumis da vien tik asabiszkumai, vaidai.

Nepamenu, badai „Lietuvoje“ kas tokis padavė instancijas kaip praszymai pas carą eina ir minė, kad mūsų raszytas praszymas ten suvis nedaeitų.

Neteisybė, jis isz nūmonės turėjo taip raszyti. Visiems zinoma juk yra kad dabartės prie Rusų dvaro yra įsteigtas departamentas, kaip ir atskiri ministerija, dėl priėmimo praszymų į kur praszymai isz užrubežės tiesiok nueina. Pagalios, sakiau jau, kad mums nerupėjo apie tai, ar praszymas daeis ar ne, ar jis bus čarui iszsiūstas ar suvis ne, bile tik butu suraszytas, bile tik butu iszdėtos mūsų skriaudos, o mes turėtume progą tas skriaudas pagarsyti, publikuoti.

Pirmas bandymas anas skriaudas suraszyti nenutiko, nės raszėjas, be abejonės geros mislies lietuvis, į netikusę formą aną peticiją norėjo idėti, kokios anė „Susiv.“, anė abelnai Amerikos lietuviai nemislyjo nė nemislina vartoti. Jis „praszymą“ suprato kaipo „maldavimą“, o „Susiv.“ aną suprato kaipo peticiją, legaliską reikalavimą arba tiesiog protestą. Isz to ir anas nesupratimas iszėjo.

Patsai ano „praszymo“ raszytojas į savo raszto pasekmę netikėjo, nės pasakė, kad padūda ana tik kaipo projektą. Kaipo projektą vien jį nekurie mūsų laikraszcziai patalpinno ir tūj paskui patys kritikavojo, ir ano negeras puses iszrodė. Buvo jame ir keletas grynai lietuviszkų mislių dėlko „Tėvynėje“ ir buvo pasakyta, kad „Susiv.“ isz anų galėtu pasinaudoti, bet zinokite visi, kad „Susiv.“ su anūm „praszymo projektu“ nieko abelno neturėjo nė neturi.

Bet jeigu kas galėtų, taip kaip tai X-ojo Seimo delegatai mislino ir tarė, suraszyti

mūsų skriaudas placziai, kad ir kūnoplacziausiai, jeigu kas galėtų ir mokėtu iszlieti mus lietuviszkus jausmus ir iszdėti aiskiai mūsų stengimus ir geidavimus, jeigu kas galėtu ir norėtu papieszti liudną paveikslą prislėgtos mūsų tėvynės, kaip ji dabartės iszrodo, o kaip privalytu iszrodyti, „Susivien.“, sekant misli X-ojo seimo delegatų, aną rasztą pagars ir visados jieszkos kelio, kaip anūs skriaudimus pagarsyti svietui. Mes lietuviai kentėme ir kencziame po Maskoliumi, bet svietas da to nežino, svietas da mus vardą suvis menkai pažįsta, taigi kodėl mes negalime jieszkoti progą, kad savo kentėjimūse kitiems pasiskusti?..

Kn. Jonas Žilinskas.

Baisi Pakalne.

Apysaka V. Stagaro.

Jis gerai zinojo Blažio svirną, pro kurį tankiai vaziūdavo. Nesykį jis viens sav. mąstė, kad jai kada statysis svirną, tai lygiai tokį, kaip Blažio. Ir dabar Jankelukas atvedė jį, nei kokį neregį, pas tą patį svirną. Net pikta!

— Na, nors tiek gerai, kad ne isz kelio, — raminosi Valianta: — nesutiksim, tai zydui szpigą į panosę, ir da pėsčias turės vilktis į miestą. Kad Blažys nesibrangytų, gal ir suktume... .

Blažys nė nesibrangino. Ką czia brangysis kad pinigų reikia. Neiszgero ir naują svirną pardūda. Mat, iszleido neapsižiurėjęs sunų į zentus, o dabar atsivėrė tenais tokios votys — finansiskos votys — kad reikia pardūti svirną, o sunų gelbėti.

Defybos trumpai tęsėsi. Blažys isz tų bėdų nedaug nė užsiprasžė, tik 150 rublių. Valianta matydama, kad svirnas ir labai tiek vertas, iszsyk pasiulė 140 r. Skirtumas nedidelis — 10 rublių. Vienas

nuleido 5 r., kitas uždėjo ir bematant terksztelėjo delnais ant 145 rublių.

Jankelukas tik iszsiziojęs žiuri, kas czia darosi. Da jis niekad tokių trumpų derybų nematė. Visą kelią jis mąstė, kaip turi kalbėti, kad abiem pusėm rodytusi, kad Jankelukas už ją eina. O czia dabar visai be jo apsiėjo. Da geriaus! vis savo pelną atsiims.

Nužiurėjęs pagabę valandą, Jankelukas nusivadino Valiantą į szoną ir pareikalavo anų 5 rublių, suderėtų už „suvedimą“.

Kada iszvažiavo Valianta, Jankelukas pasidarė liūsesnis. Dabar jis galėjo kalbėti už vieną Blažį, nebijodamas prakikalsti antrajai pusei. Pirmiausiai iszkoliojo Blažį, kad per mažai užsiprasžė: Valianta butų davęs daug daugiau, tik reikėję užsipraszyt 200. Paskui ėmė melūti, kiek jis turėjęs darbo, pakol įgundė Valiantą atvaziūti svirno pažiūrėti: daugiau per deszimtį sykių buvęs pas Valiantą namūse. Ir už tą visą darbą gauna tik 3 rublius ir verszį! Prasžė, kad pasigailėję jo vargo, pridėtų nors žąsį, szieno glėbelį jo arkliui.

Bet Blažys jam stacziai pasakė, kad virszaus nieko nedūs, kaip buvo sutarta. Liepė bernui kinkyti vezimą ir iszvezti įkirų zydą su jo versziu.

II.

Už kelių dienų angstį, dar vos tik saulei tekant, Valianta buvo jau pas savo naujai pirktąjį svirną. Atvaziavo su bernu nuplėszi stogą. Reikia pasiskubyti: neuzilgo pradės rinktis talkinikai, tai geriaus butų, kad jau rastų stogą nuplėsztą.

Mat Valianta, pagal lietuviszką budą, susiprasžė ant nuvezimo pirktoto svirno talką. Paprasžė kaimynų ir tie nepasigailėjo atleisti po vezimą ir po žmogų. Ir bernai noringai vaziavo patalkyt, nės

žinojo, kad Valianta moka pavaisyti talkinikus.

Pamazi ir talkinikai pradėjo rinktis. Kaip musės sulipe atkalinėjo lotas, nuleido sparus ir vis krovė į tuszczius vezimus. Paskui ėmėsi už rentinio. Jau Valentos ir visų septynių talkinikų buvo vezimai prikrauti, kaip pamatė dar vieną talkiniką atvažiuojant. Visi sustoję sužiuro.

— Ana, vage, da Liaukų Jonas atvažiuoja! Ne, ne Jonas... ar Jonas? A, Jonas, Jonas! — atsiliepė vienas tikrai pažinęs arcziaus privažiavusį Liaukaus berną, Joną.

Buvo tai petingas, o žemas jau prigrubęs apysenis vyras, tamsaus, tarytum duminėj grincioj' rukyto veido, jųdų plaukų. Apsiaęs buvo per nemierą didelėmis klumpėmis, o apsilikęs jau nudėvėta, jam angšta, gspadoriaus sermėga. Ant milžiniskų jo pečių ta sermėga taip buvo išsitempus, kad net truko siule ir pacziam viduryj' pečių pasidarė platus plyszys, per kurį matyt buvo kailiniai.

Privažiavęs prie dirbanczių, nerangiai, kaip gremėzdas, nulipė nū vezimo.

— Padėk Dieve!

— Dėkui. Kas tav, Jonuti — atsiliepė Valianta: — sziadien pamigai?

— Na, nestovėk kaip ponas, — atsiliepė vienas iš talkinikų: — meskbotagą, o padėsi mums įkelti gala balkio į vezimą.

— Nabagai! pasivėlinai sziadien — atsiliepė kitas: — nepraleisim tav dovanai: užvažiuok szią savo vezimą mes tav kad užkrausim, tai tu paminėsi!

Jonas nieko nesakė, matydamas, kad į jo vezimą dvigubai tiek krauja, kaip į kitų. Tik dirstėlėjo į savo bėrukus ir pamislėjo: — kraukit, kraukit! jie da kita tiek pavežtų.

Netruko prikrauti Jono vezimą. Kitų buvo jau pirmiausiai užkrauti, tai gi visi po-

valei leidosi Valiantos linkon.

Pirmiausiai važiavo pats Valianta, o ant paskutinio augšto vezimo kiurksojo susikupriņęs Liaukų Jonas. Nors jo vezimas buvo gerai užkrautas, geri arkliai neraginami smėgiai žengė lygum keliu. Da kur į pakalnėle reikėjo jį prilaikyti.

Labjausiai jie išibėgėjo į pakalnę ties pėcziais Valiantos namais. Tenais skersai vieszkėlį bėga upelis, abiem szonais kurio augšti krantai daro gilią pakalnę. Paupeliu, abiem pusėm vieszkėlio auga bruzgynai, ant kurių kur — nekur seni alksniai skecziasi savo placzias szakas, nei tėvai laimydami vaikus.

Baisu naktį vienam važiuoti per tą pakalnę: sako, tenais vaidinasi. Jau ten ne vieną vėliaus iš miesto grįžtant užkabino. Vieniems tenais virziai truksta, kiti matė prabėgant jųdą szunį; da kiti matė kas-žin ką jųdą tarp krumų, tarytum mosykūjantį kokia pata; nevieną girtą grįžtantį iš miesto kas-žin kas nūtilto nustumė. Visaip žmonės apie tą pakalnę pripasakoja.

Liaukų Jonas visas tas pasakas buvo nesykį girdejęs. Naktį vienam beveik nyku butų važiuoti per tą pakalnę, bet dabar prie pulko, viduryj' dienos, jam nė motais... Atsargiai, prisilaikydamas arklius, nusileido į pakalnę; kada užvažiavo ant antro upelio kranto, pamatė, kad jau pirmutiniai vezimai suka į Valiantos kiemą.

III.

Pradėjo jau temti, kada Valianta su savo talkinikais ant rusyk sugrįžęs iš Ilgaražių parvežė paskutinius svirno sienojus ir iszkraustė jį iš vezimų. Pasimetęs kiekvienas savo arkliams glėbelį szieno, talkinikai sugužėjo į grinczią. Valianta ragino už stalo sėsti. Matydamas, kad Liaukų Jo-

nas nedrasiausiai pas duris stovi, jį pirmiausiai pastvėręs užgrudo už stalo, o paskui iš abiejų pusių pradėjo sodyti kitus. Pasijuto Liaukų Jonas besėdįs paczioje kerczioje, nesuspėjęs nė sermėgos nusivilkti. Ir kepurę nusiėmė jau užstalėj' budamas, o negalėdamas pro kitus iszeiti jos pasidėti, metė per visų galvas ant lovos.

Dar Valianta nesusodino, kaip reikiant, visų talkinikų už stalo, o jau skubri gaspadinė atneszė po pažaste pasispaudus bonką degtinės ir stiklelį. Pakol stiklelis per visų rankas apėjo aplinkui, ant stalo atsidurė kepalas dūnos ir garavo du bliudai mėsos, kad butų kūm išsigėrus užsikąsti. Už valandėlės dar du kiti bliudai su bulviniais kukuliais užėmė vietą ant stalo, o vietoj' isztusztjūtų kiti su mėsą, gatavai į parankius kāsnelius supjaustyta. Jau Valiantienės nereikia mokyti, kaip talkinikus pamylėt.

Stiklelis gana sparčiai apėjęs apie stalą kelias eiles, pradėjo apilsti, kad net Valianta turėjo įsikishti:

— Vyrucziai, pasiskubykit! ir asz laukiau... Nesidabykit prieš mus mergas.

Teisybę pasakius, Liaukų Jonas prieš nieka nesidabino. Atsisėgiojęs įkaitusius ant jo pečių dvejokus, vežė iš bliudo kupinu szauksztu kukulius, žvaira akia žiurėdamas, ar da toli stiklelis. Užtai kada atėidavo jo eilia, nevalgėdavo ilgai to vargszo stiklelio: vienu ypu maktelėjo ir vėl pripylęs padūda savo kaimynui.

Stiklelis, Jonui ant piktuomo, vis aplinkėjo, užtai liežiuviai visų įsimiklino. Grincioj' buvo jau beveik tamsu, o talkinikai patamse taip traszkliai sznekėjo, rodos devyni žydai vieną jautį derėtų.

— Žiburį, mergos! — szuktelėjo Valianta.

Uzziehta maža lempukė silp-

nai apszvietė talkinikus. Pasijutę szviešoj' visi nutilo, lyg nędrįsdami szviesoj' kalbėti.

(Toliaus bus.)

Appgarsinimai.

Naujai iszleistos knygos gaudamos pas J. Pauksztį Plymouth, Pa.

KANKLES lietuviszkos dainos kecuriems balsams (su notomis) sutaikytos, parupino *D-ras V. Kudirka*. (Isz kurių gali kiekvienas iszsimokytį gražiai dainuoti) prekė tikrai 20 c.

Amerika pirtuja. Komedija isz trijų dalių, kuri yra labai gera dėl teatro iszsimokinimo, kaip Agota vieno siuvėjo prikaltėta pavogė nū savo tėvo 200 rublių ir ketino su tūmi siuvėju į Ameriką traukti, kuris nū jos iszviliojęs pinigų ir ją uždarejęs pirtyje pats vienas į Ameriką keliavo — 10 ct.

Apie Kalbų pradzią — 5 ct.
Budai gydymo nekurių ligų 25 ct.
Ką daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume — 5 ct.

Kas yra, o kas bus! žvilgis ant szių dienų ir į ateitę — 5 ct.

Krumplių Jonas, Apysakėlė 5 ct.

Keletas žodžių apie nežmoniszkus maskolių darbus Kražiuose ir apie sudyjimą Kražiecių Vilniuje 5 ct.

Keletas rasztų apie Kražių atsitikimą — 10 ct.

Tamoszius besotis. Apysaka 5 ct.

Kalba dviejų žmonių Kazimiero ir Antano apie katalikų bažnyczios pamatą — 5 ct.

Lietuvos Kanklės (eilėmis rasz.) 10

Pamokslai apie sudą Dievo, pakutą, dangų ir nekaltą prasidėjimą Szv. Panos Marijos — 10 ct.

Pamokslai ir Ganytojaus kalbos sodieczians, kniga pirmoji, apima laiką nū pirmos nedėlios Adventų iki Pelenų dienai! [Pamokslai kožnam nedėdieniui] *1,25 ct.

Trumpi pamokinimai ir rodos, pagal kurias turi elgtis kiekvienas žmogus — 10 ct.

Lietuvos gaspadinė arba pamokinimas kaip suvartoti Dievo dovanas, paraszė žmona. Antras iszleidimas pagerintas — 15 ct.

Finai ir jų gyvenimas, Viensėdis ir Pirmutinė szalna — 10 ct.

Pavargėlė ir kaip gyvena Kynai. Apysakos — 10 ct.

Anderseno pasakos [su abroz.] 15 c.

Gydyklos nū baimės myrio 20 c.

Missija ir žiedai — 25 ct.

Naujausia sapnų knigele 50 ct.

Ženybos Paikių Miko 5 ct.

LIETUVOS ISTORIJA

nū seniausiu gadyniu iki Lublino unijai.

PARASZYTA SIMANO DAUKANTO BUVUSIOJO VILNIAUS
UNIVERSITETO PHILOSOFIJOS MAGISTRO.

(Tąsa).

Mirė 31 dienoje Gegužio mėnesio valdęs su garbe 48 metus ir 4 mėnesius Lenkų rike, išsirgęs pustreczios nedėlios, garsus rikis, įpratęs buvo iš mažens medžioklėmis kentėti visą pikta, beje bada ir szaltį, supentėjęs nū vargų, vidutinio augumo, pailgo veido ir kaklo, savo kuną didei gerbė; kaipogi kiek dieną, o visą antrąją dieną pirtyje pėrėsi; valgyje buvo vidutinis, vyno niekadus negėrė ir prastą apdarą dėvėjo; todėl 86 metus savo amžiaus turėjo. Dūsnus buvo kiekvienam, užvis kuningams ir praszaliecziams. Kas ko nū jo lugojo, noris ir niekų, tūjau įgavo; szirdingai vargūliams gū dantis klausėsi ir didei ilgai rymojo dekretą dūdamas, iš baimės, idant neteisingai nenuspręstu ir nekalto neprapuldytu. Lig. neiszėjęs iš savo trobos turėjo paprotį tris kartus ant vienos kojos apsisukti, o miszių klausydamas, kad kuningas ostiją pakelia, jis kiekvieną, kartą paėmęs nū žemės szapelį, kurį sulaužęs į mažus szmotelius, metė szalin. Negali žinoti, dėlko jis tą darė; jis sakėsi tūm rodęs galybę Dievo, esanczios ant visų daiktų ir ant paczios rikės; su 5 mistras kryžeivių kariavo ir visus pragyvojo, todėl neveltus buvo kaju kryžeivių vadinamas, kurie iszgirdę jį mirusį praszidziugo. Taip raszo Lenkai, bet Vokiecziai kitaip sako: nū gymio turėjęs vikrumą, o nū laimės galybę sav suteiktą, kuriomdvim nemokėjęs czionai susieiti; vikrume krupavęs, o savo galybėje nevieszpatingai elgėsis, it plonprotis, negalėjęs viso apzvelgti, ukės darbus iszraizgęs, tankiai murą suardęs tvora kamszydamas. Didei girėsi atvertimu Lietuvių į krikszczionių tikyba, noris pats czionai nevisai tetikėjęs: kaipogi Usitus ir Žvaigždžinius taupęs buvęs rikis be kliauties ir nasitikėjimo nesaugojęs neteisybės, nei savo žodį atteisūse neturėjęs nei stangumo nei stiprybės savo budo, jo szirdis pasalamu ir vikramu patulzusi kiekviename nūrymotamejo ketėjime rodziusi. Vilęs, kropęs ir galavęs miausius savo genczius, jeib tiktai ukės valdžią įgautu, svetiartymus vieszpaczius arba rikius reikiant ropodamas gūdojęs, o atlikus peizojęs ir niėkinęs, nei malda nei kardu nenuramdomas, visų Vokieczzių neprietelius.

Lenkai tarpvieszpatijų vengdami pakėlė Jaugaliaus vyresnįjį sunų Vladislovą savo rikiu arba karaliumi. Sigidas tada sirgo ir negalėjo patsai toje iszkilmėje buti, bet nuleido tenai Lietuvos siuntinius, kurie vardu savo lūmų seną vienybę su nauju karaliumi jo ir visos tautos vardan atnaujino. Lenkai dar masindami pas savę ukininkus užvis didūmėnę krasztų nū Lietuvių naujai iszgrobty, beje Padalijos ir Volinijos, sulygino su savo didūmėne ir nū kariavimo savo izdu ir nū piliavų javų, kurias turėjo pirmiaus Lietuvos kuningaicszciams pilti, iszliūsavu.

Svidrigaila tūm tarpu netimsojo. Isz Palateskės traukė jis su savo kariūmėne pagal Daugavą Braslavon, bet nelaimingai. Buvo neiszsakytai lyjusi, kad be to tenai yra krasztas vienu balų ir ezerų: kaipogi tas nutiko, jog nei toliaus beieiti, nei stovėti begalėjo. Nuliudęs grizo apent į Palates-

kę. Piktesniai dar nutiko Padauguvo Vokieczziams, kurie į Žemaiczius buvo terioti isgrudę, kuriūs jie tankioje girioje užpūlę mažne iki paskūjui isznaikino, tarp kurių vos pats mistras beiszsprudo gyvas.

Tūm tarpu d. mistras kryžeivių vis ankstėsi, noris tarp jo vyresniųjų daug linkėjo stipre Svidrigailą szelpti tardami: „jei mes Svidrigailą butinai apleisime, tas mums neis ant labo ir Ciesorių Sigizmuntą mūsų globėją tū supykinsime: kaipogi jei Svidrigaila paliks butinai nuveiktu, tad Lietuviai su Lenkais susinėrę įstums mūsų zokoną į pragarą; bet jei Svidrigaila be mūsų pergalėtoju taps, tad ir taip zokonas įgaus sav rupesnius ir vargus. Bet d. mistras pagal savo budą abejodamas nei ant ko nesirijo, o tūm prietelius ir neprietelius ant savęs sukėlė: kaipogi nekariavo, nėgi leido aiszkios siuntinės į Lietuvą, kuri butų rasi vis naudingai nubaigusi, bet iszsiuntė zvalgytoją Ans Balg, pas Sigisdą pasimetęs savo tekuną iszliūsti, o tūm tarpu iszsiujautoti, kas tenai per dingstys buvo. Minavotas zvalgytojas praneszė d. mistrui Sigisdą esantį didei patogiu kryžeiviams: kaipogi Sigidas kalbėdamas su jū tarė: „Rods asz noriu tavo vieszpacziui daryti nekaip jis reikalauja, bet kaip asz turiu tą maudyti? Tu ateini pas manę su mandagiais zodziais, kad tūm tarpu tavo zokonas degina ir terioja Lietuvą, mano vieszpatiją. Veizėk į karės apskelbimą, jis manę peizoją, asz tav tą rodau. Mistras Padaugavio nenori man titulą d. Lietuvos kuningaicszeczio pripazinti. Tegul sav ginklu ką tinkamas daro, bet isz manęs tenesityczioja, ar gi gali jis tą daryti be žinios didžiojo mistro? Ar jūs neturite vyresnybės, ar jis nėra jūsų valdimieru? Asz noriu žinoti, ar jis nori su manimi pakajuje gyvūti“. Tą stigavojo Ans Balg, o pats Sigidas kalbėjo tolesniai. „Tu man sakai tą, kas man tinka, idant piaunesniai galėtumei praskraustyti, bet asz su tavimi taip elgsiūsi, kaip Padaugavio Vokiecziai su mano siuntiniais elgėsi, kurių nebeparleido, ir lig sziol nežinau ar mirė ar gyvi esą“.

„Sze, asz esiu, atsakė Ans Balg, sze turi mano galvą, daryk su manimi kas tinkama“, drebant siuntiniui, akyvaizdoje esantieji maldavo grumsdantį d. kuningaicszti, kursai jų paklausęs vėl atsiliepė: „Asz tavę pazįstu, tu czia buvai su Liudviku Lanze, kame dabar jis esti?“ „Parusnėje“, atsakė szis. Tada d. kuningaicszctis ir rankas sudauzė, sakydamas: „Jis esti pas Svidrigailą! Kaip tu drįsti man melūti?“ Siuntinys vis styrvelėjo, „ar veikia jį mistru pakels?“ klausė jo Sigidas didei tuzdamas ant Padaugavio Vokieczzių. Siuntinis norėjo numaldyti, stigavodamas d. mistrą tūjau sutaikinsenti abi pusi. „Kas budamas“, atsakė d. kuningaicszctis, „asz pirma jiems atmonysiu, tad buna kas budamas. Jei jie tą pradėjo be žinios d. mistro, tad jis jų nedraudęs nepaliko, asz jus atversiu į jaukius ir paklusnius“.

Tūm tarpu zadėdamas prekiojotjus glemzti nū žalų padavė ranką iszleisdamas siuntiniui: „asz nepradėsiu karės“, buvo jo paskutini zodziai: — „rods asz noriu bendru tavo vieszpaties buti, jei jis darysis manūju, tą asz tav antrą kartą miniu, atbogink man gerą žinią“.

Taip atleido jis minavotą siuntinį nū savęs, liepęs jį dar žmoniszkai gaspadoje pavaiszinti, kursai tenai nieko gero negalėjo iszsiujautoti, negut tą, jog jam dar neiszkeliavus atvarė brostvius, kurie nū Žemaiczių, su kuriais czionai neleido jiems regėtis, gavo taippat žinią, jog Lucko ir Kauno pilį Sigidui

pasidavė ir regėjo, jog visi Lietuviai ir Žemaičiai keta lig paskūjui laszeliui kraują goszti ir gyvybę savo padėti už Sigisdą, kaipo visų maloniausį savo kuhingaisztį, kursai jiems tėviszkes ir valszečius nū Vytauto dūtus veldėti patvirtino.

Taip besikaulyjant Sigisdui su kryžėiviais, kasdieną piktyn vien ėjo Svidrigailai užvis Padalijoje: kaip regėjome pirmiau, jog Lenkai, norėdami sukerszti ukininkus paikino didmėnę Padalijos, kurie tūjau iszriszko, ir taip vieni norėjo su Lenkais susinerti, kiti gailėdamėsi senovės nenorėjo nū Lietuvų skiestis. Svidrigaila, matydamas Teodorą Kaributą Padalijos urėdą leidziant tenai Lenkus, apkalė jį, bet jo gentys ir bendrai, įbingę ant Svidrigailos, susinėrė su Buczakiais, Lenkais ir nevien jo kariumėnę isz Padalijos iszvižė, bet ir patį Kaributą iszliūsavo, kursai giedzamas apmaudą ant Svidrigailos susinėrė su Lenkais ir iszdavė jiems visustipriausias Padalijos pilis, beje Braslavą ir Skalą, kuriose jis savo įgulės laikė.

Czionai Svidrigaila noris jañ prityręs tiek nelaimių, vienok neguro savo kantrybėje ir stipriai ginklavosi ant ateinančių metų. Ginklavo nevien Gudūse visus, kas vien ginklą galėjo pakelti; bet samdė ir telkė svetimus kareivius, beje Padaugavio Vokiečius, Maskolius, Tautorius, Czekus, kuriūs Žadmenas brolis Kaributo, o Žigmontas rodos Silezionis rikavo. Sigisdas regėdamas tokį tiekimasi į karę žiemą pagal skatino Lietuvius taip pat ginklūtis ir praneszė apie tą jaunamjam Lenkų karaliui, kurai norėdamas pradzioje savo rikavimo pasiženklinti karėmis iszsiuntė Jokubą Kubylinskį su 8.000 Lenkų į Lietuvą Sigisdą stiprinti; kaipogi Lenkai krupavo, idant Svidrigaila netaptu d. Lietuvos kuningaikszeziu ir nū Lenkų būtinai neatsiskiestų.

Svidrigaila tūm tarpu palikinę į plėnis Braslavos ir jos apygardą dabar stovėjo jau ties Vilksmerge, kurios įgulė didei kantriai gynėsi. Isz antros pusės Sigisdas sunėrė savo Lietuvius, arba aiszkiiai sakant Žemaičius (kaipogi Lietuviai daugiau turejosi Svidrigailos nekaip Sigisdo) su Lenkais ir davė jūs rikauti sunui savo Mykolai, narsiam ir skudriam jaunikaieziui. Tasai traukė priesz neprietelius: tris dienas abi szali stovėjo prieszais ant skardės Szventosios upės, kurios vaga skiedė vieną nū antros. Svidrigaila neturėdamas patogios karvietės ankstėsi nū muszos. Ant galo ausztant Svidrigaila palieka savo vietą ir į kitą taikesnę keliasi. Mykolas tardamas jį szalinantisi, skardė jūs smulkiomis virtinėmis paeinanczius, bet besiimstydamas isztiko ir į aiszkią muszą. Žemaičių jotis, budama apginklūta kardais ir ragotinėmis, kibo į gudus lygiai apginklūtus, o Lenkai gulė ant szarvotų Vokiečių, Czekų ir Silezionių, su kuriais grumėsi ragotinėmis dar ilgas valandas kalavijais kovėsi. Ant galo Mykolas perlauzė Svidrigaliaus eiles; dar norėjo Padaugavio Vokiečiai stembti, bet tūs visus mažne iki paskūjui pakrėtė, kurių mistras pats, marczelga ir visunarsiejie vyresniejie galą gavo, o karvaidos Czekų ir Gudų gyvi teko į rankas pergaletojui Mykolui, kuriūs jis nusiuntė savo tėvui, o vydamas į kanden pergaletą Svidrigailą srytis Palateskės ir Vitesbės užėmė, vienok į pilis tū trukiū negalėjo įsigriauti.

Paimtiesiems rusta diena buvo: kaipogi Silezionių karvedį Rot Szventoje nuskaudino už tą, jog jis kanakados dūtą Lenkams zodį nebuvo atiteisęs; Žadmėną Kaributo broli

indėvėmis nupenėjo, noris paskelbė nū opų mirusį; Jaroslavą Lengviną, kuning. Mscislavos, Joną Vladimiritį kuning. Kijavo, Mikalojų Leonaitį kuning. Viazmos ir kitus visatinai 40 paczių kilties vyrų Sigisdas nugalūdinęs; bet tokia jo smarkybė ir nožmybė daugiau visą Lietuvą rustino, nekaip garbinga pergale linksmo: kaipogi kraujas genezių, brolių, tėvų szliokszdamas sužadino visoje Lietuvoje neapykantą ir pacziam rustą galą paskubino.

Tautonijoje nebuvo dar žinoma apie tą pergale Lietuvų; czionai Sigizmont Ciesorius gerinosi Vladislovui, karaliui Lenkų, rasi vydamos Svidrigaliui nevykus kariauti gerūju jūdu sutaikinsęs, noris jis Svidrigalių kapino žadais ilgiaus kariauti, o karalių Vladislovą tū pacziū laiku persergėjo per savo siuntinius, idant nū kruvinos brolių namkarės liautusi. Vladislovas, kursai, kaip nekantė Svidrigaliaus, taip ir pasala Ciesoriaus neapvėžėjo, atsakė jiems žiaudziai, daugėsniai jiems patiems rupinti karė, nekaip Ciesoriui rodosi: nės Svidrigalius jo neklausas, todėl jis turis kardu jį raminti. Ir dar siuntiniai Ciesoriaus nebuvo iszėję, kad Vladislovui žinią pergales Mykolo atėjo. Netrukdami siuntiniai Ciesoriaus ir kryžėivių turėjo, sandorauti. Trumpoms paliauboms iszėjus rudenyje kryžėiviai padarė sandarą su karalium Lenkų, noris sunkesni, nekaip pirma butų galėję padaryti. Paskubino dar tą pakajų virsziaus minavota pergale Žemaičių, kutia sudirdinti. Padaugavio Vokiečiai nebedrįso ilgesniai besziausztis ir Svidrigaliaus beszelpti, kaipogi tose sandarose pasiėmė jiems daugiau pagalbos nebedūti.

1435 m. Kad taip Lietuviai ir Lenkai tarėsi isz lauko pakajų įkurę, vienok namieje didės netaikos ukę dergė: kaipogi kaip Lenkūse Usitai atsiskiedę nū Rymo bažnyčios kavojosi su savo kuningaikszeziu ir tikyba savo platino; lygia dalia Lietuvoje buvo sukėlę tarp Gudų kersztą; kaipogi vieni norėjo Rymo bažnyčios ir popiežiaus klausyti ir vadinosi unitais, kiti nenorėjo dabos rytų bažnyčios apleisti ir popiežiaus Ryme klausyti, todėl nū Rymionų buvo vadinami atskalunai arba schizmatikais. Todėl karalius Lenkų Vladislovas perdėjo Mikalojų Lertežico Koznadėją inkvizitorium, idant jū tokius naujotojus visoje Lenkų rikejė ir didzioje Lietuvo kuningaiksztystėje gaiszintų.

1436 m. Svidrigalius noris apleistas nū visų, vienok už sirakinę pilysę Vitesbės ir Palateskės dar didei stipriai stembėsi priesz Sigisdą vildamasis įgyti ukės valdžią; bet negalėdamas iszsitūrėti, pilį palikęs Sigisdui, iszskraustė ir Smolenskę užsirakino, bet tą pilį turėjo Sigisdui atidūti spaudziam nū bado.

Dabar Svidrigalius nū viso atlikęs ir nei nūkur pagalbos nebegaudamas, nū Gudų ir Lietuvų apleistas, rememas vėgais ir karszate, įsirupinęs ėjo į Krokuvą ir tenai nusizemin kliukė Lenkų karaliaus ir tėvunų, idant pasigailėtų jo varų ir senatvės; atidavė jis Lenkams Lucko pilį su dide dalia V linijos, kuria varžydamsi taip ilgai Lenkai su Lietuviais kraują gozė; kaipogi Vincentas Szamatulskis užėmė tūjau n navotą pilį Lucką, o tėvunai Lenkų brukė stipriai Svidrigalių savo karaliui, kursai pasigailęs iszleido siuntinius į Lietuvą pas Sigisdą.

(Toliau bus).

Lietuviškas kriaučiūš.

Jeigu kas reikalauje vasari-
nių drapanų, tegul kreipiesi
pas mus. Turime kėpuikiau-
sių pavyzdžių visokių matari-
jų ir kožnas gal pagal savo
norą išsirinkti. Užsteliūtą
darbą atliekame kėpuikiause,
greitai ir už sąžiniską prekę.

Jurgis Rėkus

88 South Mead Street.

Wilkes-Barre Pa.

Ne toli lietuviškos bažnyčios.

Gromatnyčia.

— Daina p. Lietuvaitės iš
T. V. bus sunaudota.

Koresp. p. Pažystamas Tru-
pinėlio iš Minersville, Pa. pa-
tilps į sekantį numerį.

— Koresp. p. K. B. iš Bal-
timorės nepatilpo.

— Tai tu szelmi vis pirmiau
pasigeri, o paskui, parėjas,
muszi manę!

— Na! jeigu tav tas ne pa-
tinka, tai pirmiau, galiu tav
sudūti, o jau paskui pasigert.

— Aa! pagavau gerą porą!..

— Jau dabar taip nepalei-
siu — užmusiu jį! nukankysiu!
— vienas iš judviejų tur ezion
pasilikti!....

— O taip! o taip! Tu sav
gali eit pacziuk, o jisai tegul
pasilieka!....

Balsai iš Petropiles.

Vot, vot, kas per dalykas!

Jau Stambulas pamytas!

Tokios linsmybės nėra jau galo —

Mūsų Rosije visus apgavo!

Ir Goluchovskiui kas tai jau netiki,

Bak Prancuzije su mums nor sutikti!

O tūs Britanijos iszmingus szunis,

Mūsų Mikalojukas tūjaus prisirisz.

Plevna, Carogrodas ir Dardanelis,

Viskas bus mūsų ir kitų daugelis.

Paimsim Galicije, Vengrus ir Czokus,

Mus caras tada pūtaus ir gers už visus!

Europa mūsų — perdėm ji bus mus,

O caru josios Mikalojus bus!

Visa Europa, vienos, Berlynai,

Viskas bus ruso jus kalės sunai!

— „Rytas“ szeimyniskai —
draugiskai ukiskas nedėlinis
laikrasztis; iszeina Waterbuy.

je Conn. pas Rev. J. Žebri,
53 Green str. Waterbury, Conn.
Ant metų kasztūja \$1.

The Richin Bark Rheumatism.

Yra tai naujai iszrasta gydykla nū
daugel ligų, kaipo tai: apsaugoja
dantis nū trupėjimo, skaudėjimo ir
puvimo smegenų; užlaiko jūs visada
baltais ir czystais iki senatvei; ge-
riausiai gydo reumatizmą, skaudėji-
mą strėnose, kaulūse, perszalimą,
putmena, drugį, kaltuną ir uždegi-
mą. Szita nauja gydykla yra pripa-
žinta mokytų daktarų ir užtvirtinta
per Amerikos valdžią. Kas da ne-
pagyjate isz augszčiau minėtų ligų,
atsiszaukite į mus, o gausite paten-
tūtas gydyklas. Reikalauju agentų
visūse miestūse. Dūdu gerą uždar-
bį. Nū dantų skaudėjimo 1 bonku-
tė 25 c., 3 bonkutės už 1 dol. per
expressą. Nū reumatizmo 4 bonkos
už 3 dol. Adresas:

The Richin Bark Medical Co.
3132 Emerald ave. Chicago Ill.

Szviežio ir gardaus Aluczio, gerų Artelkų kvėpen-
czlių Cigarų gausi pas

F. Szczecina ir F. Reszkevicze

Lenkiskas Saliunas
Plymouth, Pa.

5-11-97

GERIAUSIA UŽEIGA

ir skaniausi
gėrymai, kaip
tai: Alus, Por-
teris Elius ir
visoki likieriai

Simą Paukszti

131 E. Main ulyczios
NANTICOKE, PA.
Skersai kelį prieš Banką

DANTISTAS.

Trankiu dantis be jokio skaudėjimo.
Dr. N. H. Meyers Eley House, ant Main
ulyczios. Ofisas atidarytas nū 8 iki 12 p. p., nū 1
iki 5, ir nū 7-8 vakaro. III-IX 96

Tėmykite.

Kas norit nusipirkti kavalką žė-
mės ir pasistatyti sav locną namą,
taigi pirkite lotus netoli lietuviškos
bažnyčios ir pabriky, kur vandū
užvestas, saidvokai sudėti.

Prekė pigi ir ant labai lengvų isz-
lygų pardavinėjami.

Kreipkitės pas:

S. Mack,
82 Bond str.

ELIZABETH, N. J.

Dovanai! Geriausias Elgin

Atsiųsk szitą apgars 1-
nimą su savo pilnu var-
du ir adresu, o mes tav
prisiųsime geriausį
Elgin Laikrodė-
lį su lenciugėliu
dykai dėl perzlurėjimo.
Luksztai yra czysto
aukso 14tos prabos,
su primalszytu metalu
kuris jam pridūda dru-
tybę ir geriau lezrodo
ne kaip už \$40 laikro-
dėlis. Viduriai yra ge-
riausi Elgin, gvaranta-
vojami ant 20 metų.
Lenciugėlis dailus
pauksztas ir pardavi-
nėjamas pas dzlegornj-
kus po \$3.50. Perzlurėk
nuėjus ant express offi-
ce tą viską, ir jeigu atraal vertu tų pinigų, tai už-
mokėk tą menką sumą \$9.25 ir laikrodėlis su
lenciugėliu bus tavo savaszia.

DIAMOND WATCH CO.
CHICAGO Ill.

25-111, 96

Mes norime pardūt rakandus (fur-
niture)

Mes turime visokių dėl stubos rei-
kalingų daiktų.

Pardūdame su mažu uždarbiu, pa-
sitikėdami daugiau pirkikų.

Ateik ir pažiurėk pas mus.

John Moore,

144 Main ulyczios,
Plymouth, Pa.
Zemiau Bull Run Skerskelio.
5-11, 97

Ant. Mockaiczio „Kosciuszko Hotel“

Užpraszaui brolius lietuvius neuž-
mirszti užeiti pas manę. Rasite pas
manę meilingą priėmimą. Vynai,
likieriai, alus, oigarai ir užkandziai
visada pas manę kuo no geriausi.

11 S. Canal Str., WILKES-BARRE.
Priesz L. V. gelezinkeldvari.

Galima gauti su prisiuntimu

szias knygas:

1. Istorija Katalikų Bažnyozios.
Ji yra labai naudinga dėl perskaity-
mo kožcam katalikui. Kasztūja 1,00.

2. Trumpa perzlvalga lietuvystės
darbų Amerikoje 1892 m. Ji iszro-
do aiszkliai lietuvišky bedievių dar-
bus ir podraug kaip katalikas turi
nū jų apsisaugoti. Kasztūja. 20c.

3. Valtis bei iszguldymas szventų
evangelijų ir lekoijų ant visų metų
su labai naudingais dvasiskais skai-
tymais. Puslapijų esti 896. Linkė-
tina kad kožno lietuvio namūse ji
butu. Kasztūja — 1,50c.

pas Kun. A. Burba. Box 1053
Plymouth, Luzerne, Co. Pa.

Fred. Schwartz & Bro.

Pardavėjai į karcziamas ir į stubas:
Vyno, Arielkos, Alaus ir Porterio.
Baczkomis ir bonkomis.

Taip-gi vynas ir arielka, geresnio
iszdarbio, reikalaujami į vaistus.

123 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Kur didelė bonka szale durių stovi (sign)
5-11, 97

Lenkiskos knygos

maldy, pargabentos isz užmarės.

Gaunamos pas Jūz. Pauksztį.

Weestchnienie duszy pobožnej, zblór naboženstw
i pieśni z przydanem Drogi krzyzowej, Gorzkich
żali i psalmów \$1,59.

Zloty Oltarz czyli zblór naboženstw dla chrześ-
cian i katolików \$1,30.

Oltarzyk czyli zblór naboženstwa dla młodzieży
katolickiej 70 c.

Wyborek naboženstwa dla młodzieży katolickiej
50 c.

Mały zloty oltarzyk dla pobożnych dzieci ka-
tolickich 45 c.

M. A. CARROLL M. Daktaras

Ofisas ir gyvenimas

Cor. Church & Eno ulyczios

PLYMOUTH, PA.

Ofisas atidarytas — iki 9 isz ryto, nog 1 iki 3 ir
nog 6 iki 9 po pietų. 5-11, 97

LIETUVISZKAS Saliunas

Jūzo Miliaucko,

Szaltas alus, skanus gėrymai, gar-
dus, oigarai. Smagi vieta dėl užei-
gos. Praszau brolius atsilankyti
pas manę.

Jūzas Miliauckas,
MAHANoy CITY.

Pigiansia Lietuviška krantuvė visame mieste.

Galima gauti, perkant tik
tai už pinigą:

Silkių baczkutė už	60 c.
22 svaru cukriaus už	1,00
Cal. Ham svarą už	7½ c.
Sudyty laszinių svarą už	7½ c.
Rukyty laszinių svarą už	9 c.
Szvieži kumpei	7 c.

Deszrelės baksais po 7 c. už svarą.

Bulvių buszelį už
 30 c. |

Miners extra Tabakas
 30 c. |

4 svarai Kėksų už
 25 c. |

4 „ Crakesų
 25 c. |

Szviežių kiauszių tuz. už
 14 c. |

Svaras sviesto už
 20—15 c. |

Svaras geriausių taukų —
 7 c. |

7 dėzes Sardines
 — 25 c. |

3 dėzes pieno
 25 c. |

— pas —

M. Bartikowsky,

252 East Market Str.,

Wilkes-Barre, Pa.

4-tose duryse nū Stegmalerio Bravoro.